

Powszechny
dziennik praw państwa i rządu
dla
cesarstwa austriackiego.

Część XX.

Wydana i rozestana:
w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 27. Marca 1852,
w wydaniu niniejszem: dnia 14. Sierpnia 1852.

Allgemeines
Reichs-Gesetz- und Regierungsblatt

für das
Kaiserthum Oesterreich.

XX. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 27. März 1852,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 14. August 1852.

Część XX.

wydana i rozesłana:

w wydaniu wyłącznie niemieckiem: 27. Marca 1852,
w wydaniu niniejszem 14. Sierpnia 1852.

69.

Traktat handlowy i żeglugowy między Austryą i Sardynią

podpisany przez obu stronnych pełnomocników w Wiedniu na dnin 18. Października 1851, którego ratyfikacye także tam zamienione zostały na dnin 22. Lutego 1852.

My Franciszek Józef pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jerozolimy i t. d.; Arcyksiążę Austryi; Wielki - Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogradu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książę górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; książęcony Hrabia Habsburga, Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzaeyi i na Istrii; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Czynimy niniejszem wiadomo wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tem zależy:

Gdy na dniu 18. Października roku zeszłego przez Naszych pełnomocników i przez pełnomocnika Najjaśniejszego Króla Sardynii, zawartą i podpisaną została we Wiedniu konwencya co do stosunków handlowych i żeglugowych, od dawna już w Naszych państwach między poddanymi Naszymi kwitnących, treści następującej:

XX. Stück.

Ausgegeben und versendet in der deutschen Allein-Ausgabe am 27. März 1852,
in der gegenwärtigen Doppel-Ausgabe am 14. August 1852.

69.

Handels- und Schifffahrts-Vertrag zwischen Oesterreich und Sardinien vom 18. October 1851.

Von den beiderseitigen Bevollmächtigten unterzeichnet zu Wien am 18. October 1851 und die Ratificationen ausgewechselt ebendasselbst am 22. Februar 1852.

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
Rex Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae; Rex Hierosolymae etc.; Archidux Austriae; Magnus Dux Hetruriae et Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae et Bucovinae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Dux superioris et inferioris Silesiae, Mutinae, Parmae, Placentiae et Quastalae, Osveciniae et Zatoriae, Teschiae, Foro-Julii, Ragusae et Gaderae etc.; Comes Habsburgi, Tirolis, Kyburgi, Goritiae et Gradiscae; Princeps Tridenti et Brixinae etc.; Marchio superioris et inferioris Lusatiae et Iстриae; Comes Altae-Amisiae, Feldkirchia, Brigantiae, Sonnenbergae etc.; Dominus Tergesti, Cattari, Marchiae Slavoniae etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus.

Postquam inter plenipotentarios Nostros et eum, quem Regia Sardiniae Majestas ad id delegavit, sine componendarum commercii et navigationis rationum, quae inter utriusque Nostrum ditiones et subditos ab antiquo feliciter vigent, die decima octava mensis Octobris anni elapsi conventio Viennae inita et signata fuit, tenoris sequentis:

Tekst pierwotny.

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria e Sua Maestà il Re di Sardegna desiderando facilitare ed estendere in modo reciprocamente vantaggioso le relazioni commerciali e marittime esistenti fra i due paesi, mettendo le loro bandiere sul piede di una perfetta eguaglianza come pure i rispettivi sudditi sul piede della nazione la più favorita e riducendo scambievolmente le tasse doganali sopra un certo numero di prodotti naturali od altri, spediti o transitanti dall'uno nell'altro paese, hanno convenuto di aprire una negoziazione ed hanno a ciò nominato a loro Plenipotenziarii:

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria:

il Signor Felice Principe di Schwarzenberg, Cavaliere Gran croce degli ordini I. R. di Leopoldo e di Francesco Giuseppe, Cavaliere dell'ordine I. R. militare di Maria Teresa, Insignito delle Croci del merito dei servizi militari ecc. ecc., I. R. Ciambellano, Consigliere intimo attuale, Tenente Maresciallo, Proprietario del Reggimento Fanti N.º 21, Suo Ministro-Presidente e Ministro della Casa Imperiale e degli affari esteri, ed il Signor Andrea Cavaliere di Baumgartner, Cavaliere dell'I. R. ordine di Leopoldo ecc., Dottore in Filosofia, Presidente dell'Accademia Imperiale delle scienze in Vienna, I. R. Consigliere intimo attuale, Suo Ministro del Commercio, industria e pubbliche costruzioni;

Sua Maestà il Re di Sardegna:

il Signor Adriano Thaon dei Conti di Revel, Commendatore del Suo Ordine dei Santi Maurizio e Lazzaro, Gran croce dell'Ordine di Cristo del Portogallo, Suo Inviato stra-

Przekład.

Jego C. K. Apostolska Mość, Najjaśniejszy Cesarz Austrii i Jego Król. Mość, Najjaśniejszy Król Sardynii, chcąc ułatwić i rozciągnąć w sposób wzajemnie korzystny istniejące między oboma temi krajami stosunki i związki handlowe i żeglugowe przez postawienie tak bandery obustronnej na stopę zupełnej równości, jak poddanych obustronnych na stopę narodów, doznających korzyści przed wszystkimi innemi najcelniejszych, równie też przez znizenie wzajemnych opłat celnych przy pewnej liczbie produktów naturalnych lub innych, z jednego kraju do drugiego przeselanych lub przeprowadzanych, uchwalili rozpocząć traktaty i zamianowali w tym celu pełnomocnikami Swymi, a to:

Jego C. K. Apostolska Mość, Najjaśniejszy Cesarz Austrii:

pana Feliksa księcia Schwarzenberg, kawalera Wielkiego-krzyża c. k. orderu Leopolda i orderu Franciszka Józefa, kawalera c. k. wojskowego orderu Maryi Teresy, posiadacza krzyża zasług wojskowych, i krzyża służbowego wojskowego itd. itd., szambelana, c. k. rzeczywistego radcę tajnego, feldmarszałka-porucznika, właściciela pułku piechoty 21, Swego prezydenta ministrów, ministra Dworu cesarskiego i spraw zagranicznych; jakoteż p. Jędrzeja Baumgartnera, kawalera c. k. austriac. orderu Leopolda itd., doktora filozofii, prezydenta ces. akademii nauk we Wiedniu, c. k. rzeczywistego radcę tajnego, Swego ministra handlu, przemysłu i budowli publicznych; a

Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Sardynii:

pana Hadryana Thaon z domu hrabiów Revel, komandora orderu św. Maurycego i Łazarza, kawalera Wielkiego-krzyża portugalskiego orderu Chrystusa, Swego nad-

U e b e r s e t z u n g.

Seine Apostolische Majestät der Kaiser von Oesterreich und Seine Majestät der König von Sardinien, von dem Wunsche beseelt, die zwischen den zwei Ländern bestehenden Handels- und See-Verbindungen in wechselseitig vortheilhafter Weise zu erleichtern und auszudehnen, dadurch, dass Ihre Flaggen auf den Fuss einer vollständigen Gleichheit, wie auch die bezüglichlichen Unterthanen auf den Fuss der meistbegünstigten Nation gesetzt, und die Zollgebühren gegenseitig für eine gewisse Anzahl der von dem einen in das andere Land gesendeten oder durchgeführten Natural- oder sonstigen Erzeugnisse herabgesetzt werden, sind übereingekommen, eine Unterhandlung zu eröffnen und haben hiezu zu Ihren Bevollmächtigten ernannt:

Seine Apostolische Majestät der Kaiser von Oesterreich:

den Herrn Felix Fürsten von Schwarzenberg, Grosskreuz des k. k. Leopold- und Franz Joseph-Ordens, Ritter des k. k. militärischen Marien-Theresien-Ordens, Besitzer des Militär-Verdienst- und des Militär-Dienst-Kreuzes etc. etc., Kämmerer, k. k. wirklichen geheimen Rath, Feldmarschall-Lieutenant, Inhaber des Infanterie-Regimentes Nr. 21, Allerhöchstdessen Minister-Präsidenten, Minister des kaiserlichen Hauses und der auswärtigen Angelegenheiten, und den Herrn Andreas Ritter von Baumgartner, Ritter des k. k. österreichischen Leopold-Ordens etc., Doctor der Philosophie, Präsidenten der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften in Wien, k. k. wirklichen geheimen Rath, Allerhöchstdessen Minister des Handels, der Gewerbe und der öffentlichen Bauten;

Seine Majestät der König von Sardinien:

den Herrn Hadrian Thaon aus dem Hause der Grafen von Revel, Commandeur Allerhöchst dessen Ordens des heiligen Mauritius und Lazarus, Grosskreuz des Christus-Ordens

ordinario e Ministro Plenipotenziario presso Sua Maestà Imperiale e Reale Apostolica, i quali dopo avere scambiati i loro pieni poteri ed averli riconosciuti in buona e debita forma hanno convenuto gli articoli seguenti:

Articolo 1.

Vi sarà reciproca libertà di commercio e di navigazione fra l'Impero d'Austria ed il Regno di Sardegna. I sudditi di ognuna delle alte Parti contraenti avranno reciprocamente la piena libertà di viaggiare, di risiedere, e di fare delle compre e delle vendite in tutta l'estensione del territorio dell'altra e godranno in affari di commercio e d'industria, sottoponendosi alle leggi ed ordinanze ivi vigenti, della stessa protezione e degli stessi diritti, privilegi, libertà, favori ed immunità di cui godono e godranno gli abitanti del paese; nè saranno i medesimi obbligati, sotto verun pretesto a pagare perciò altre o più elevate tasse od imposte, che quelle cui vanno od andranno soggetti i Nazionali.

Articolo 2.

I sudditi di ognuna delle alte Parti contraenti, i quali secondo le leggi dello Stato cui appartengono, avendo pagato le imposte e tasse stabilitevi hanno in esso il diritto di frequentare le fiere ed i mercati, di fare delle compre pei bisogni della propria arte ed industria, e di girare nel paese per ricevervi delle commissioni portando o no seco delle mostre, godranno dello stesso diritto nel territorio dell'altra, senza pagare tasse od imposte per i loro esercizi, e senza essere sottoposti ad altre restrizioni che a quelle, cui andranno soggetti gli abitanti

zwyczajnego posta i pełnomocnego ministra przy dworze Jego C. K. Apostolskiej Mości, którzy zakomunikowawszy sobie wzajemnie pełnomocnictwa swe, i uznawszy takowe za dobre i w formie należytej wystawione, ułożyli artykuły następujące:

Artykuł 1.

Między cesarstwem austryackim i królestwem sardyńskim, istnieć będzie obojna swoboda handlu i żeglugi. Poddani każdego z obudwóch wysokich rządów kontraktujących, doznawać mają wzajemnie zupełnej wolności podróżowania w całym państwie strony drugiej, przebywania tamże, zawierania kupna i sprzedaży, a w rzeczach handlowych i przemysłowych, ustawom i rozporządzeniom tamże istniejącym podlegając, używać mają tej samej opieki ustaw i tych samych praw, przywilejów, wolności, koncesyj i prerogatyw, których używają lub używać będą mieszkańcy kraju; za co takowi pod żadnym pretekstem nie będą winni opłacać innych albo wyższych taks i opłat nad te, którym podlegają lub podlegać będą sami narodowi.

Artykuł 2.

Poddani każdego z obu wysokich państw kontraktujących, którzy według ustaw państwa, do którego należą, opłaciwszy przeznaczone tamże opłaty i taksy, prawo mają odwiedzać jarmarki tegoż i targi, dla potrzeb profesyi własnej, kupna robić, albo po kraju z próbkami lub bez takowych chodzić i tamże komisji odbierać, używać będą tego samego prawa w terytorium strony drugiej, nie opłacając taks lub opłat za wykonywanie tych czynności swych, i nie ulegając innym ograniczeniom jak tym, którym mieszkańcy krajowi poddani są w tych

von Portugal, Allerhöchstdessen ausserordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei Seiner k. k. Apostolischen Majestät, welche, nachdem sie ihre Vollmachten ausgewechselt und dieselben in guter und gehöriger Form anerkannt haben, über folgende Artikel übereingekommen sind:

Artikel 1.

Zwischen dem Kaiserreiche Oesterreich und dem Königreiche Sardinien wird gegenseitige Handels- und Schifffahrtsfreiheit bestehen. Die Unterthanen jedes der beiden hohen contrahirenden Theile werden gegenseitig die volle Freiheit haben, in der ganzen Ausdehnung des Gebietes des anderen Theiles zu reisen, sich aufzuhalten, Ein- und Verkäufe zu machen, und werden in Handels- und Industriegeschäften, in solange sie den dort bestehenden Gesetzen und Verordnungen Folge leisten, denselben Schutz und dieselben Rechte, Privilegien, Freiheiten, Begünstigungen und Immunitäten geniessen, welche die Bewohner des Landes geniessen oder geniessen werden; auch sollen dieselben nicht verbunden werden, unter irgend einem Vorwande dieserwegen andere oder höhere Taxen oder Abgaben als jene zu zahlen, welchen die Nationalen unterzogen sind oder werden.

Artikel 2.

Die Unterthanen jedes der beiden hohen contrahirenden Theile, welche laut den Gesetzen des Staates, dem sie angehören, nach Entrichtung der daselbst bestimmten Abgaben und Taxen das Recht haben, dessen Messen und Märkte zu besuchen, für die Bedürfnisse des eigenen Gewerbes Einkäufe zu machen, oder im Lande mit oder ohne Muster herumzuziehen, um daselbst Commissionen zu erhalten, werden dasselbe Recht in dem Gebiete des anderen Theiles geniessen, ohne für ihre Geschäftsausübung Taxen oder Abgaben zu zahlen, und ohne anderen Beschränkungen als denjenigen unterzogen zu werden, welche die zu

del paese abilitati agli esercizi medesimi, ben inteso però, che non sia loro concesso di portare seco delle merci destinate o atte alla vendita

Articolo 3.

I sudditi di ognuna delle alte Parti contraenti saranno nei paesi dell'altra esenti da qualunque servizio militare, sia per terra sia per mare, sia nella milizia o nella guardia nazionale e non potranno essere assoggettati per le loro proprietà mobili od immobili ad altre incumbenze, restrizioni, tasse ed imposte che a quelle, cui saranno sottoposti i nazionali. Saranno anche esenti da prestiti forzosi e da ogni contribuzione straordinaria, purchè non siano generali e stabiliti per legge.

Le loro abitazioni, i magazzini, e tutto ciò che ne fa parte e loro appartiene per oggetti di commercio o di residenza saranno rispettati e non saranno soggetti a visite o perquisizioni vesatorie; non potrà farsi alcun esame od ispezione arbitraria delle loro carte, libri e conti commerciali, nè potranno tali operazioni praticarsi altrimenti, che qualora ed in quanto ciò sia ammesso e regolato dalle leggi alle quali vanno soggetti i Nazionali.

Articolo 4.

I sudditi di ciascuna delle alte Parti contraenti potranno liberamente disporre per testamento, donazione, cambio, vendita od altrimenti di tutti i beni, che potessero acquistare e possedere legalmente nei paesi dell'altra, e quelli che li rappresentano secondo le leggi, quantunque sudditi dell'altra parte, potranno ereditare siffatte proprietà sia per testamento sia ab intestato, e pren-

samych czynnościach, przyczem atoliż dobrze na uwadze mieć należy, iż im nie będzie wolno prowadzić z sobą towary, któreby do sprzedaży albo były przeznaczone, albo sposobne.

Artykuł 3.

Poddani każdego z obu rządów kontraktujących, wolni zostają w krajach drugiego od wszelkiej służby wojskowej tak morskiej jak lądowej, i nie powinni dla swej własności ruchomej lub nieruchomej, podlegać innym obowiązkom, ograniczeniom, taksom i opłatom, jak tym tylko, którym krajowcy podlegają.

Uwolnieni też będą od pożyczek przymusowych i od wszelkiego nakładu nadzwyczajnego, jeżeli takowy nie jest powszechnie zaprowadzony i przez ustawę oznaczony.

Pomieszkania ich, magazyny, i wszystko co tylko stanowi części tychże i odnośnie do handlu lub pomieszkania do nich należy, powinny być szanowane i wolne od wszelkiej rewizyi i przetrząsań weksatorycznych. Nie mają miejsca żadne samowładne dochodzenia lub przeglądania pism ich handlowych, książek i rachunków, a środki takowe wtedy tylko mogą być przedsiębrane, jeżeli i jak dalece je przypuszczają lub regulują ustawy, którym krajowcy sami podlegli są.

Artykuł 4.

Poddani każdego z obu wysokich rządów kontraktujących, mają mieć prawo rozrządzenia wszelkimi dobrami, mogącemi w krajach innej strony prawnie być nabytymi i posiadaniem, a to, czy w drodze postanowienia ostatniej woli, czy darowizny, zamiany, sprzedaży, lub innym jakimkolwiek bądź sposobem, i równie też ci, którzy podług ustaw w ich miejsce wstępują lubo poddani

denselben Geschäftsausübungen befugten Landesbewohner unterzogen werden, wohl verstanden jedoch, dass ihnen nicht erlaubt sei, mit sich Waaren herumzuführen, seien diese zum Verkaufe bestimmt oder nicht.

Artikel 3.

Die Unterthanen jedes der beiden contrahirenden Theile werden in den Ländern des anderen von jedem Militärdienste zu Wasser oder zu Lande, in der Armee oder Nationalgarde befreit seyn, und sollen nicht wegen ihres beweglichen oder unbeweglichen Eigenthumes anderen Obliegenheiten, Beschränkungen, Taxen und Abgaben als denjenigen unterzogen werden, welchen die Nationalen unterstehen.

Sie werden auch von Zwangsanleihen und von jeder ausserordentlichen Auflage befreit seyn, soferne diese nicht allgemein eingeführt und durch das Gesetz bestimmt sind.

Ihre Wohnungen, Magazine und alles, was einen Theil derselben bildet, und in Bezug auf Handel oder zur Bewohnung dazu gehört, sollen respectirt und vexatorischer Nachschau oder Durchsuchungen nicht unterzogen werden. Es soll keine willkürliche Prüfung oder Durchsicht ihrer Handelsschriften, Bücher und Rechnungen stattfinden, und solche Massregeln können nur dann vorgenommen werden, wenn und in soferne sie von den Gesetzen, welchen die Nationalen unterstehen, zugelassen und geregelt sind.

Artikel 4.

Die Unterthanen jedes der beiden contrahirenden hohen Theile werden durch letztwillige Anordnung, Schenkung, Tausch, Verkauf oder in anderer Weise über alle Güter frei verfügen können, welche sie in den Ländern des anderen Theiles gesetzlich erwerben und besitzen können, und diejenigen, welche nach den Gesetzen in ihre Stelle treten, obwohl Unterthanen des anderen Theiles, werden solches Eigenthum in Folge letztwilliger Anordnung

derne possesso secondo le leggi; essi potranno disporne, come meglio loro piacerà pagando soltanto le imposte, tasse od altri diritti, a cui in simile caso saranno pure soggetti gli abitanti del paese ove le dette proprietà esistono.

Nel caso di assenza degli eredi sarà seguita la stessa regola che in simile caso è prescritta riguardo alla proprietà degli indigeni, fino a tanto, che gli aventi diritto abbiano fatto le necessarie disposizioni per prenderne possesso.

Qualora delle contestazioni si elevassero fra diversi pretendenti riguardo al diritto su tali proprietà, esse dovranno risolversi dai Tribunali competenti secondo le leggi del paese, ove sono situati i beni in discorso.

Vengono anche confermati i trattati per l'abolizione dei diritti d'albinaggio e di detrazione del 31 Agosto 1763 e del 19 Novembre 1824 già esistenti fra l'Austria e la Sardegna dovendo interpretarsi il presente Articolo in senso estensivo e non mai restrittivo.

Articolo 5.

I Sardi nell'Impero d'Austria e gli Austriaci nel Regno di Sardegna saranno liberi di regolare come i Nazionali i loro affari per se stessi, o di affidarne la procura a persona di loro propria scelta, senza essere obbligati a pagare alcun salario o retribuzione a quelli agenti, fattori ecc. d cui non vogliono servirsi, non essendo in tale riguardo soggetti ad alcuna restrizione a motivo della loro nazionalità, ma soltanto a quelle stabilite dalle leggi generali del Paese.

strony drugiej, będą mogli własność taką, w skutek ostatniej woli albo *ab intestato*, odziedziczyć i podług ustaw w posiadanie brać, niemniej takowemi podług upodobania rozrządzać, przyczem opłacać będą mieli te tylko opłaty, taksy lub inne należności, którym w podobnym razie także podlegli są mieszkańcy tego kraju, gdzie rzeczona własność znajduje się.

W razie nieobecności spadkobierców, to samo służyć będzie za prawidło, co w podobnym przypadku względem własności krajowców jest przepisaniem, a to dopóty, aż w prawa wstępujący, zarządzą potrzebne środki do odebrania posiadłości.

Gdyby między różnymi pretendentami prawa, wynikły spory o własność taką, natedy te rozstrzygane być winny przez sądy właściwe podług ustaw kraju, gdzie leżą dobra, w kwestyi będące. Równie też zatwierdzone zostają istniejące między Austryą i Sycylią traktaty względem uchylenia praw co do spadków bezdziedzicznych i co do wywozu majątku, zawarte na dniu 31. Sierpnia 1763 i na dniu 19 Listopada 1824, albowiem artykuł niniejszy tłumaczony być winien w znaczeniu rozciągającym, a nie ścieśniającem.

Artykuł 5.

Sardyńczycy w cesarstwie Austrii, a Austriacy w królestwie Sycylii, mają prawo, podobnie jak krajowcy, sami zawiadować interesami swemi lub sprawowanie tychże poruczyć osobie według własnego obioru, nie będąc zobowiązanymi opłacać żołdu lub wynagrodzenia jakiego owym agentom, faktorom i t. p., których nie chcą używać, ani też nie podlegając w tej mierze żadnemu innemu ograniczeniu pod względem ich narodowości, jak tylko tym, które stanowią powszechne ustawy krajowe.

oder ab intestato erben und nach den Gesetzen in Besitz nehmen, nach ihrem Gutdünken hierüber verfügen können, und nur die Abgaben, Taxen oder anderen Gebühren entrichten, welchen im ähnlichen Falle die Bewohner des Landes, wo das besagte Eigenthum befindlich ist, gleichfalls unterzogen werden.

Im Falle der Abwesenheit der Erben wird dieselbe Regel zu befolgen seyn, welche im ähnlichen Falle rücksichtlich des Eigenthumes der Inländer vorgeschrieben ist, bis die Berechtigten die nöthigen Verfügungen zur Besitznahme getroffen haben.

Sollten sich unter den verschiedenen Prätendenten rücksichtlich des Rechtes auf ein solches Eigenthum Streitigkeiten erheben, so werden diese vor den competenten Gerichten nach den Gesetzen des Landes, wo die in Rede stehenden Güter gelegen sind, zu entscheiden seyn. Es werden auch die zwischen Oesterreich und Sardinien schon bestehenden Verträge für die Abschaffung der Heimfalls- und Abfahrtsrechte vom 31. August 1763 und vom 19. November 1824 bestätigt, indem der gegenwärtige Artikel nur im ausdehnenden, wie im beschränkenden Sinne auszulegen ist.

Artikel 5.

Die Sardinier im Kaiserreiche Oesterreich und die Oesterreicher im Königreiche Sardinien sollen die Freiheit haben, wie die Nationalen, ihre Geschäfte selbst zu regeln, oder deren Führung einer Person eigener Wahl anzuvertrauen, ohne verpflichtet zu seyn, einen Sold oder eine Vergütung jenen Agenten, Factoren etc. zu zahlen, deren sie sich nicht bedienen wollen, und ohne in dieser Beziehung einer Beschränkung wegen ihrer Nationalität, sondern nur jenen zu unterliegen, welche von den allgemeinen Landesgesetzen festgestellt sind.

Essi saranno assolutamente liberi nel contrattare le compre e vendite, nel fissare i prezzi di tutti gli oggetti di commercio ed in tutte le disposizioni commerciali, assoggettandosi al legale regime doganale ed a quello delle private dello Stato.

Essi avranno anche un libero e facile accesso presso i tribunali di ogn'istanza e giurisdizione per agire e difendersi in giudizio. Saranno liberi di valersi dell'opera di quelli avvocati, notaj ed agenti, che crederanno atti a rappresentare i loro interessi, e godranno generalmente nei rapporti giudiziarii gli stessi diritti e privilegi, che sono o saranno accordati ai sudditi dello Stato il più favorito.

Articolo 6.

Tutte le merci, delle quali nell'uno degli alti Stati contraenti è permessa l'importazione e l'esportazione, il transito od il deposito su bastimenti nazionali potranno pure legalmente essere introdotte, esportate, transitate o depositate, su bastimenti dell'altro Stato, senza pagare altri o maggiori dazii e diritti, senza essere sottoposte ad altre o maggiori restrizioni e partecipando pienamente ai medesimi privilegi, riduzioni-beneficii e restituzioni, che vengono o verranno accordati alle merci introdotte, transitate e depositate su bastimenti nazionali.

Parimenti tutte le merci, che per la via di terra vengono introdotte, esportate, transitate o depositate mediante conduttori o con mezzi di trasporto appartenenti all'uno degli alti Stati contraenti godranno nell'altro sott'ogni rapporto dello stesso trattamento al pari di quelle introdotte,

Przy zawarciu kupna i sprzedaży, przy ustanowieniu cen dla wszelkich przedmiotów handlowych i we wszelkich zarządzeniach komercyalnych, doznawać będą wszelkiej bezwzględnej swobody, ulegając tylko przepisom prawnie istniejącym co do cła i monopolów rządowych.

Powinni też przy sądach wszelkiej instancji i jurysdykcyi, mieć wolny i łatwy przystęp, dla wniesienia skargi bronienia sprawy swej przed sądem. Wolno im będzie używać pomocy tych adwokatów, notaryuszów i agentów, których do zastąpienia interesów swych usposobionymi być sądzą, a w ogólności używać będą w stosunkach sądowych, praw i przywilejów tych samych, których doznają lub doznawać będą poddani państwa najbardziej uwzględnionego.

Artykuł 6.

Wszelkie towary, które wolny mają przywóz, wywóz i przewóz, albo skład na okrętach narodowych w jednym z wysokich państw kontraktujących, będą mogły także i na okrętach państwa drugiego prawnie być przywożonemi, wywożonemi i przewożonemi i złożonemi, nie opłacając innych albo wyższych ceł i należitości, ani ulegając innym większym ograniczeniom, a zupełnie doznawając tych samych przywilejów, redukcij, beneficjów i restytucyj, które przyznane są lub będą towarom, na okrętach narodowych przywożonym, wywożonym i przewożonym, i złożonym.

Równie też doznają wszelkie towary, które lądem zostały wprowadzone, wyprawdzone, przeprowadzone lub w skład wzięte przez woźnicę lub który z środków transportowych, należącego do jednego z państw kontraktujących, w państwie drugim pod każdym względem tego samego z niemi

Sie werden bei der Abschliessung von Ein- und Verkäufen, bei der Bestimmung der Preise aller Handelsgegenstände und in allen commerciellen Verfügungen, indem sie sich den gesetzlichen Zoll- und Staats-Monopols-Vorschriften zu unterziehen haben, absolute Freiheit geniessen.

Sie werden auch bei den Gerichten jeder Instanz und Jurisdiction freien und leichten Zutritt haben, um Klagen anzustrengen und sich vor Gericht zu vertheidigen. Sie werden Freiheit haben, sich der Mitwirkung jener Advocaten, Notare und Agenten zu bedienen, welche sie zur Vertretung ihrer Interessen geeignet finden, und werden im Allgemeinen in den gerichtlichen Beziehungen dieselben Rechte und Privilegien geniessen, welche den Unterthanen des meistbegünstigten Staates gewährt sind oder gewährt werden.

Artikel 6.

Alle Waaren, deren Ein-, Aus-, Durchfuhr oder Hinterlegung in dem einen der hohen contrahirenden Staaten auf nationalen Schiffen gestattet ist, werden auch auf Schiffen des anderen Staates gesetzlich ein-, aus- und durchgeführt und hinterlegt werden können, ohne andere oder höhere Zölle und Gebühren zu entrichten, und anderen oder grösseren Beschränkungen zu unterliegen und im vollen Genusse derselben Privilegien, Reductionen, Beneficien und Rückerstattungen, welche den auf nationalen Schiffen ein-, ausgeführten, durchgeführten und hinterlegten Waaren eingeräumt sind oder eingeräumt werden.

Ebenso geniessen alle Waaren, welche auf dem Landwege durch einen der contrahirenden Staaten angehörigen Waarenführer oder Transportmittel eingeführt, ausgeführt durchgeführt oder in Niederlage übernommen werden, in dem anderen Staate in eder Be-

esportate, transitate o depositate mediante conduttori o con mezzi di trasporto nazionali.

Articolo 7.

I bastimenti austriaci arrivando nei porti dei Dominii sardi e reciprocamente i bastimenti sardi giungendo nei porti dell'Impero d'Austria saranno trattati al loro arrivo durante la loro fermata ed alla loro uscita sullo stesso piede, come i bastimenti nazionali per tutto ciò che riguarda i diritti di tonnellaggio, di pilotaggio, di porto, di fanali, di quarantena, di darsena e patente ed altri carichi, che gravitano sullo scafo del bastimento sotto qualunque denominazione, sia che i diritti sopra indicati si paghino a favore dello Stato, delle Autorità locali o di qualunque corporazione o stabilimento.

Anche in quanto concerne il collocamento dei navigli, il loro carico e scarico nei porti, bacini o rade dei due Stati, nell'uso dei pubblici magazzini, billancie, argani ed altri simili stabilimenti od ordigni ed in generale riguardo a tutto le formalità e disposizioni concernenti l'approdo, la fermata e la partenza dei bastimenti, non sarà accordato ai bastimenti nazionali alcun privilegio, che non sia egualmente accordato a quelli dell'altro Stato, essendo precisa volontà delle alte Parti contraenti che i rispettivi bastimenti siano trattati sul piede di una perfetta eguaglianza.

Articolo 8.

Resta per altro eccettuato dalle Stipulazioni degli articoli 6 e 7 tanto l'esercizio della pesca nazionale, riservandosi i Governi contraenti di regolarne le condizioni colle proprie leggi ed ordinanze, quanto la navigazione di costa o cabotaggio, che si fa in ciascuno dei due Stati da

postępowania, jak te, które przez furmanów narodowych lub przez narodowe środki transportowe, bywają wprowadzane, wyprawdane, przeprowadzane lub na skład brane.

Artykuł 7.

Z przybywającymi okrętami austriackimi, zawijającymi do portów sardyńskich, a wzajemnie z okrętami sardyńskimi, do portów cesarstwa austriackiego zawijającymi, postępować się będzie podczas ich pobytu i w odjeździe we wszystkim w sposób równy jak z okrętami krajowemi, tak pod względem łasztowego, loemanowego, portowego, farowego, kwarantannego, okręto-wo-warsztatowego i patentowego, jak nakładów innych, które pod jakąbądź nazwą na przedmiotach okrętowych ciążą, bez względu, czy wyż pomienione właśnie opłaty, opłacane bywają albo na korzyść skarbu albo władz lokalnych, albo też jakiegokolwiekbądź kbrporacyi lub zakładu. Także co się tycze ustawienia okrętów, ładowania i wyładowania tychże, zatok morskich i stanowisk dla okrętów obustronnych, w używaniu publicznych magazynów, wozów, kranów czyli wind okrętowych i innych tym podobnych zakładów i przyrządów, a w ogólności co do wszelkich formalności i zarządzeń, dotyczących ładowania, pobytu i odjazdu okrętów, nie będzie okrętom narodowym żaden przywilej udzielony, któryby nie był oraz i okrętom państwa drugiego dozwolony, jest albowiem wyraźną wolą stron wysokich kontraktujących, ażeby dotyczące okręty, doznawały jednostajnego ze wszech miar postępowania.

Artykuł 8.

Od postanowień jednak artykułów 6 i 7, wyłączone zostaje nietylko wykonanie narodowego rybołóstwa, którego warunki podług własnych ustaw i rozporządzeń uregulować zastrzegają sobie rządy kontraktujące, lecz także i żegluga nadbrzeżna czyli kabotaża, odbywająca się od jednego portu

ziehung dieselbe Behandlung wie jene, welche durch nationale Waarenführer oder Transportmittel eingeführt, ausgeführt, durchgeführt oder deponirt werden.

Artikel 7.

Die österreichischen Schiffe bei dem Einlaufen in den sardinischen Häfen, und gegenseitig die sardinischen Schiffe bei dem Einlaufen in den Häfen des österreichischen Kaiserreiches, werden bei ihrer Ankunft, während ihres Aufenthaltes und bei ihrer Abreise auf demselben Fusse behandelt werden, wie die nationalen Schiffe, in Allem, was die Tonnen-, Lootsen-, Hafen-, Leucht-, Contumaz-, Docks- und Patent- und sonstige Gebühren, welche, unter welcher immer einer Benennung auf dem Schiffskörper lasten, betrifft, sei es, dass diese oben benannten Gebühren zu Gunsten des Staates, der Localbehörden oder welcher immer einer Körperschaft oder Anstalt entrichtet werden. Auch hinsichtlich der Aufstellung der Schiffe, ihrer Beladung und Ausladung in den Häfen, Buchten und Rheden beider Staaten, in der Benützung der öffentlichen Magazine, Wagen, Krahe und anderer ähnlicher Anstalten und Vorrichtungen, und im Allgemeinen rücksichtlich aller Förmlichkeiten und Verfügungen, betreffend die Landung, den Aufenthalt und die Abfahrt der Schiffe, wird den nationalen Schiffen kein Privilegium eingeräumt werden. welches nicht gleichfalls den Schiffen des anderen Staates bewilliget ist, da es bestimmter Wille der hohen contrahirenden Theile ist, dass die bezüglichen Schiffe auf dem Fusse einer vollständigen Gleichheit behandelt werden.

Artikel 8.

Von den Stipulationen der Artikel 6 und 7 bleibt jedoch sowohl die Ausübung der nationalen Fischerei, deren Bedingungen mit den eigenen Gesetzen und Verordnungen zu regeln sich die contrahirenden Regierungen vorbehalten, als auch die Küstenschiffahrt aus-

un porto all'altro, essendo la medesima esclusivamente riservata ai bastimenti nazionali.

Articolo 9.

Tuttavia i bastimenti di ciascuna delle alte Parti contraenti potranno prendere o sbarcare una porzione del loro carico in un porto del territorio dell'altra, e completare nel primo caso il loro carico per l'estero o sbarcare nel secondo caso il resto del carico proveniente dal estero in uno o più porti dello stesso territorio, senza perciò pagare alcun diritto diverso da quello che pagasi dai legni nazionali.

Articolo 10.

In caso di naufragio od avaria di un legno appartenente al Governo od ai sudditi di una delle alte Parti contraenti sulle coste o nel Dominio dell'altra di esse Parti non soltanto sarà prestata ogni sorta di assistenza ed usata ogni facilitazione ai naufraghi, ma anche i legni e le loro parti ed avanzi, i loro attrezzi e tutti gli oggetti che loro appartengono, le carte trovate a bordo, come pure gli effetti e le merci che fossero state gettate al mare, e che venissero salvate, oppure il prodotto della vendita, se fossero vendute, saranno fedelmente restituite ai proprietari dietro la loro domanda o quella dei loro agenti a ciò debitamente autorizzati, e tutto ciò senza altro pagamento che quello delle spese del ricupero e della conservazione e di quelli eventuali diritti, e non altri che in caso simile si pagherebbero per un bastimento nazionale.

In mancanza del proprietario o di speciale agente sarà fatta la consegna ai Consoli, Vice - Consoli od Agenti consolari rispettivi; beninteso che in caso di qualche

do drugiego w każdym z obudwóch państw, która wyłącznie okrętom narodowym zastrzeżona zostaje.

Artykuł 9.

Atoliż będą mogły okręty obu wysokich stron kontraktujących, część ładunku przyjmować lub wyładować w porcie państwa drugiego, i uzupełnić w pierwszym razie ładunek swój dla zagranicy lub wyładować w drugim resztę ładunku z zagranicy pochodzącego, a to w jednym lub w kilku portach tego samego terytoryum, nie opłacając za to należitości innej nad tę, którą opłacają okręty narodowe.

Artykuł 10.

Jeżeli na pobrzeżu lub w terytoryum jednej z stron kontraktujących wydarzy się awarya lub rozbicie okrętu, należącego do rządu lub do poddanych drugiej, należy się rozbitekowi okrętowemu nie tylko pomoc wszelka i wszelkie ulżenie, ale nadto będą także okręty, ich części składowe i szczątki, ich sprzęty i wszystkie do tego należące przedmioty, znalezione na pokładzie papiery okrętowe, jako też wszystkie rzeczy i towary, które do morza wyrzucone, a wyratowane zostały, lub też uzyskana z sprzedaży ich cena, na własne żądanie właścicieli lub na żądanie ich agentów, należycie ku temu upoważnionych, wiernie do rąk ich zwrócone, a to wszystko z wyraźnem wyłączeniem wszelkich opłat, tylko za opłatą kosztów ratowania i przechowania, równie jak za opłatą nie innych należitości, jak do którychby obowiązany był w podobnym razie okręt krajowy.

W braku właściciela lub ajenta osobnego, nastąpić ma oddanie na ręce właściwych konsulów, wicekonsulów lub agentów konsularnych, mając atoliż dobrze na uwadze,

geschlossen, welche in jedem der zwei Staaten von einem Hafen zu dem anderen stattfindet, da diese ausschliesslich den nationalen Schiffen vorbehalten bleibt.

Artikel 9.

Doch werden die Schiffe der beiden contrahirenden hohen Theile einen Theil ihrer Ladung in einem Hafen des Gebietes des anderen einnehmen oder ausladen können, und im ersteren Falle ihre Ladung für das Ausland vervollständigen, oder im zweiten Falle den Rest ihrer vom Auslande herrührenden Ladung in einem oder mehreren Häfen desselben Gebietes ausladen, ohne diesermwegen eine verschiedene Gebühr als diejenige zu entrichten welche die nationalen Schiffe zahlen.

Artikel. 10

Im Falle eines Schiffbruches oder einer Havarie eines der Regierung oder den Unterthanen des einen der hohen contrahirenden Theile gehörigen Schiffes an der Küste oder im Gebiete des anderen Theiles wird den Schiffbrüchigen nicht nur jede Art Beihilfe geleistet und jede Art Erleichterung gewährt werden, sondern auch die Schiffe, ihre Bestandtheile und Ueberreste, ihre Geräthschaften und alle dahin gehörigen Gegenstände, die an Bord gefundenen Schiffspapiere, so wie alle Effecten und Waaren, welche in das Meer geworfen und gerettet wurden, oder der Erlös des Verkaufes, wenn dieselben verkauft worden sind, sollen den Eigenthümern über ihr Ansuchen oder über Ansuchen ihrer gehörig hiezu ermächtigten Agenten getreu zurückgestellt werden, und diess Alles ohne einer anderen Bezahlung, als jener der Rettungs- und Aufbewahrungskosten, so wie jener allfälligen Gebühren und keiner anderen, welche im ähnlichen Falle für ein einheimisches Schiff entrichtet werden müssten.

In Ermanglung des Eigenthümers oder eines besonderen Agenten wird die Uebergabe an die betreffenden Consuln, Vice-Consuln oder Consular-Agenten erfolgen, wohl verstanden,

legale reclamo su di un tale naufragio riguardo ai legni, effetti e mercanzie, la decisione sul medesimo sarà deferita ai Tribunali competenti del paese.

Per maggiore chiarezza si stabilisce espressamente, che per i legni, le loro parti ed avanzi, per gli effetti e le merci, che in caso di naufragio od avaria verranno depositati in qualunque punto del territorio, non si pagherà alcun dazio, in quanto questi oggetti vengano messi sotto la sorveglianza delle autorità competenti, e non entrino in consumazione interna.

Articolo 11.

Le patenti e carte di bordo dei bastimenti Austriaci e Sardi, ammesse e riconosciute nel paese d'origine come sufficienti per comprovare la nazionalità dei medesimi, ne faranno fede anche nei porti dell'altra delle alte Parti contraenti.

Qualora le patenti e carte di bordo siano ammesse e riconosciute nel paese d'origine come sufficienti per comprovare la portata dei medesimi, ne faranno fede anche nei porti dell'altra delle alte Parti contraenti in quanto dalla portata dipenda la determinazione dei diritti, delle tasse e delle imposte, che gravitano sugli scafi dei legni, salva la riduzione da farsi in base di tabelle metronomiche delle indicazioni di quelle patenti e carte alle misure legalmente usate nei porti medesimi.

Articolo 12.

La navigazione del Po, del Ticino e dei loro affluenti, che sono sotto il dominio Sardo od Austro-Sardo sarà libera ed esente da qualunque aggravo, e le regole necessarie a tale oggetto come pure per la

że w razie prawnego uroszczenia do takiego okrętu rozbitego, do jego efektów i towarów, deklaracya takowa pod rozstrzygnięcie właściwych sądów oddaną być ma.

Dla większej jasności, wyraźnie ustanowionem zostaje, iż nie będzie się opłacać żadnego cła od okrętów, ich części składowych i szczątków, od efektów i towarów, w razie rozbicia okrętu lub awaryi na jakimkolwiek punkcie terytorium w przechowanie wziętych, o ile przedmioty takowe postawione są pod dozorem władz właściwych, a nie należą do zużycia wewnętrznego.

Artykuł 11.

Patenta okrętowe i dokumenta okrętów austriackich i sardyńskich, które w kraju własnym przypuszczone i uznane są za dostateczne, będą także i w portach innej Strony kontraktującej, tę samą miały moc dowodu.

Jeżeli patenta i dokumenta okrętów w kraju własnym, dla dowodu ich ładowności przypuszczone i uznane są za dostateczne, będą miały także i w portach innej wysokiej Strony kontraktującej, tę samą moc dowodu o tyle, o ile od ładowności tej zawisło postanowienie należytości, taks i opłat na przedmiotach okrętowych ciężących, z zastrzeżeniem redukcji dotyczących oznaczeń, znajdujących się w owych patentach i dokumentach, na pomiary w tych samych portach prawnie ustanowione, która to redukcya, na podstawie tablic metronomicznych, przedsięwziętą być ma.

Artykuł 12.

Żegluga na rz. Po, Ticino i przyboznych ich rzekach, należących albo do państwa sardyńskiego albo austriacko-sardyńskiego, ma być swobodną i od wszelkiego obciążenia wolną. Środki do te-

dass im Falle eines gesetzlichen Anspruches auf ein solches durch Schiffbruch verunglücktes Schiff, auf dessen Effecten und Waaren, diese Reclamation der Entscheidung der competenten Gerichte des Landes zu überweisen seyn wird.

Zur grösseren Klarheit wird ausdrücklich festgesetzt, dass für die Schiffe, deren Bestandtheile und Ueberreste, für die Effecten und Waaren, welche im Falle von Schiffbruch oder Havarie an irgend einem Punkte des Gebietes in Verwahrung genommen werden, kein Zoll zu entrichten seyn wird, in soferne diese Gegenstände unter die Aufsicht der competenten Behörden gestellt werden und nicht in den inneren Verbrauch übergehen.

Artikel 11.

Die Schiffspatente und Urkunden der österreichischen und sardinischen Schiffe, welche in dem Vaterlande zum Beweise ihrer Nationalität als genügend zugelassen und anerkannt sind, werden dieselbe Beweiskraft auch in den Häfen des anderen hohen contrahirenden Theiles haben.

Wenn die Schiffspatente und Urkunden in dem eigenen Lande zum Beweise ihrer Tragfähigkeit als genügend zugelassen und anerkannt sind, werden sie dieselbe Beweiskraft auch in den Häfen des anderen hohen contrahirenden Theiles in soferne haben, als von der Tragfähigkeit die Bestimmung der auf dem Schiffskörper lastenden Gebühren, Taxen und Abgaben abhängt, vorbehaltlich der Reduction der betreffenden Bezeichnungen in jenen Patenten und Urkunden, auf die in denselben Häfen gesetzlich üblichen Masse, welche Reduction auf Grundlage metronomischer Tabellen vorzunehmen ist.

Artikel 12.

Die Schifffahrt auf dem Po, dem Ticin und deren Nebenströmen, welche unter sardinischer oder österreichisch-sardinischer Herrschaft stehen, soll frei und jeder Belastung enthoben seyn. Die hieszu, so wie auch die für die Beaufsichtigung und Verbesserung der

sorveglianza ed il miglioramento della navigazione, verranno stabilite in un'apposita convenzione alla quale le alte Parti contraenti si impegnano mutualmente di addivenire quanto prima.

Articolo 13.

Le due alte Parti contraenti s'impegnano di operare l'unione delle loro rispettive strade ferrate in modo che vengano congiunte Genova, Torino e Milano, sul punto che verrà giudicato il più conveniente agl'interessi dei due paesi ed ai bisogni del commercio.

Tutti i dettagli dell'unione e del modo d'esercizio verranno stabiliti con un'apposita convenzione.

Articolo 14.

Le alte Parti contraenti hanno convenuto nelle seguenti concessioni e riduzioni daziarie.

1. Dalla parte dell'Austria.

1. Il dazio di entrata per i vini comuni del Piemonte importati per uno degli uffici doganali della frontiera Austriaca confinante cogli Stati Sardi, ora stabilito in Lire Austriache 10.70 al Quintale metrico sporco viene ridotto a sole Lire Austriache sette al Quintale metrico sporco.

2. Il dazio d'entrata per i risi vestiti, ora stabilito in L. austr. $4\frac{1}{2}$ al Quintale metrico netto, viene ridotto a L. austr. $1\frac{1}{2}$.

3. Il dazio di entrata pei manzetti da uno a due anni ora stabilito in L. austr. 6 per cadauno viene ridotto in L. austr. $1\frac{1}{4}$.

4. Tutte le riduzioni o restituzioni di dazio od altre concessioni per la importazione, esportazione od il transito delle merci, che fossero state accordate ad altri Stati

go, jako i do nadzorowania i poprawienia żeglugi potrzebne, ustanowione będą w osobnym traktacie, którego zawarcie jak najspieszniejsze, za obowiązek obopólny, uznają wysokie Strony kontraktujące.

Artykuł 13.

Obie wysokie Strony kontraktujące, obowiązują się obopólnie, połączyć dotyczące swe koleje żelazne w ten sposób, ażeby Genua, Turyn i Medyolan w tym punkcie połączone zostały, który dla interesów obu krajów i potrzeb handlu, za najstosowniej-szy będzie uznany.

Wszelkie szczegóły co do połączenia i prowadzenia tychże, ustanowione zostaną w osobnych konwencyach.

Artykuł 14.

Wysokie Strony kontraktujące, ułożyły się względem ulżeń następujących i zniżeń celnych, a to:

1. Ze strony Austrii:

1) Cło wchodowe od win ordynaryjnych z Piemontu, w przywozie przez którybądź z urzędów celnych na granicy austriackiej ku państwu sardyńskiemu, ustanowione obecnie na 10 austr. lir 70 centes. od każdego metrycznego cetnara *Sporco*, zniża się na 7 lir austr. od cent. metrycznego *sporco*.

2) Cło wchodowe od ryżu, ustanowione obecnie na $4\frac{1}{2}$ lir. austr. od jednego centnara metrycznego *netto*, zniża się na $1\frac{1}{2}$ lir. austr.

3) Cło wchodowe od jałowizny roku jednego do lat dwóch, ustanowione obecnie na 6 lir austr. od sztuki, zniża się na $1\frac{1}{2}$ liry austr.

4) Wszelkie zniżenia lub powrócenia opłat celnych, albo inne koncesye dla przywozu, wywozu i przewozu towarów, jakkolwiek dozwolone innym państwom, pod

Schifffahrt nothwendigen Massregeln werden in einer besonderen Uebereinkunft festgesetzt werden, zu deren ehebaldigen Abschliessung sich die hohen contrahirenden Theile gegenseitig verbindlich machen.

Artikel 13.

Die zwei hohen contrahirenden Theile machen sich verbindlich, die Vereinigung ihrer bezüglichen Eisenbahnen in der Art zu bewerkstelligen, dass Genua, Turin und Mailand auf dem Puncte, welcher für die Interessen beider Länder und die Bedürfnisse des Handels als der zweckmässigste erkannt werden wird, verbunden werden.

Alle Einzelheiten der Vereinigung und des Betriebes werden mittelst einer besonderen Uebereinkunft festgesetzt werden.

Artikel 14.

Die hohen contrahirenden Theile sind über folgende Zollbegünstigungen und Ermässigungen übereingekommen.

1. Von Seite Oesterreichs.

1. Der Einfuhrzoll für gemeine Weine von Piemont bei der Einfuhr über eines der Zollämter an der, an die sardinischen Staaten anstossenden österreichischen Gränze, welcher gegenwärtig auf 10 österreichische Lire 70 Centesimi für jedes metrische Quintal sporco bestimmt ist, wird auf sieben österreichische Lire für Ein metrisches Quintal sporco herabgesetzt.

2. Der Einfuhrzoll für Reis in Hülsen, nun auf $4\frac{1}{2}$ österreichische Lire für Ein metrisches Quintal netto bestimmt, wird auf $1\frac{1}{2}$ österreichische Lire herabgesetzt.

3. Der Einfuhrzoll für Jungvieh von Ein bis zwei Jahren, nun auf 6 österreichische Lire für das Stück bestimmt, wird auf $1\frac{1}{4}$ österreichische Lire herabgesetzt.

4. Alle Zoll-Ermässigungen oder Rückerstattungen, oder andere Begünstigungen für die Waaren-Ein-, Aus- oder Durchfuhr, welche anderen Staaten rücksichtlich des Handels

riguardo al commercio che si fa per la via di mare, per i porti franchi ed attraverso la linea doganale fra il Regno lombardo-veneto e gli altri Stati d'Italia, vengono accordate anche alla Sardegna e per il traffico che si fa attraverso i confini Austro-Sardi.

5. I dazii attuali sui pesci, i crustacei e le altre bestie acquatiche, le frutta fresche e candite, il bestiame da macello, i cavalli, i muli e gli asini, i legumi freschi e secchi, il legname di costruzione comune e nobile, i saponi, le profumerie compresevi le acque odorifere, la terra di magnesia e di manganese, le pelli crude, il vetro in lastre ed i libri non verranno aumentati durante il presente Trattato per le provenienze Sarde, oltre gli importi espressi nell'annesso A.

2. Dalla parte della Sardegna.

6. Tutti i favori e le riduzioni dei dazii, che dal Governo Sardo mediante i suoi trattati colla Francia del 5 Novembre 1850 e del 20 Maggio 1851, col Belgio del 24 Gennajo 1851, coll' Inghilterra del 27 febbrajo 1851, colla Grecia del 31 Marzo 1851, colla Confederazione Svizzera del 5 Giugno 1851, cogli Stati del Zollverein del 20 Giugno 1851, coi Paesi Bassi del 24 Giugno 1851, o mediante altri trattati furono accordati alle merci provenienti dai rispettivi paesi, sono nello stesso modo accordati ed applicati anche ai medesimi generi di mercanzie provenienti dall'Impero d'Austria sia che vengano introdotti nella Sardegna per la via del mare, oppure per la via dei fiumi o per terra.

7. Il dazio di entrata per le coperte di borra di lana, di ritagli e cimosse di panno, stabilito nel trattato col Belgio in

względem handlu drogami morskimi przez porty wolne lub linję celną między królestwem Lombardzko - Weneckiem i innemi państwami włoskimi, dozwolone będą także i Sardynii i w obrocie przez granicę austryacko-sardyńską.

5) Dotychczasowe cła od ryb, skorupiaków i innych pławów, świeżego i kandyzowanego owocu, bydła rzeźnego, koni, mułów i osłów, świeżych i suszonych owoców strączkowych, ordynaryjnego i drogiego drzewa wyrobowego, mydła, pachnidel, łącznictw woniających, manganocy i braunschtynu, skór surowych, płyt szklanych i książek, nie będą przez ciąg traktatu niniejszego dla proveniencyj sardyńskich nad kwoty w załączeniu A. zawarte, podwyższone.

2. Ze strony Sardynii:

6) Wszelkie ulżenia celne i zniżenia ze strony rządu sardyńskiego w traktatach tegoż z Francją z dnia 5. Listopada 1850 i 20. Maja 1851, z Belgią z d. 24. Stycz. 1851, z Anglią z d. 27. Lutego 1851, z Grecją z d. 31. Marca 1851, z Szwajcaryą z d. 5. Czerwca 1851, z państwami związku cłowego z d. 20. Czerwca 1851, z Niderlandami z d. 24. Czerwca 1851, lub w innych traktatach dozwolone dla towarów. przychodzących z krajów dotyczących, będą w równy sposób dozwolone i zastosowane do towarów, z państwa austriackiego przychodzących, bez różnicy czy do Sardynii zostaną wprowadzone drogą morską, czy też drogą rzeczną lub lądową.

7. Cło wchodowe od der z wełny odpadkowej, okrawków i krajek sukna, ustanowione w traktacie z Belgią na jeden frank

auf dem Seewege, über die Freihäfen oder die Zoll-Linie zwischen dem lombardisch-venetianischen Königreiche und den anderen italienischen Staaten bewilliget worden wären, werden auch Sardinien und für den Verkehr über die österreichisch-sardinische Gränze bewilliget.

5. Die gegenwärtigen Zölle auf Fische, Schal- und sonstige Wasserthiere, frisches und candirtes Obst, Schlachtvieh, Pferde, Maulthiere und Esel, frische und trockene Hülsenfrüchte, gemeines und edles Werkholz, Seifen, Parfumerien mit Einschluss der wohlriechenden Wässer, Bittererde und Braunstein, rohe Häute, Glasplatten und Bücher werden auf die Dauer des gegenwärtigen Vertrages für die sardinischen Provenienzen nicht über die in der Beilage A enthaltenen Beträge erhöht werden.

2. Von Seite Sardinien.

6. Alle Zollbegünstigungen und Ermässigungen, welche von der sardinischen Regierung mittelst ihrer Verträge mit Frankreich vom 5. November 1850 und 20. Mai 1851, mit Belgien vom 24. Jänner 1851, mit England vom 27. Februar 1851, mit Griechenland vom 31. März 1851, mit der schweizerischen Eidgenossenschaft vom 5. Juni 1851, mit den Staaten des Zollvereines vom 20. Juni 1851, mit den Niederlanden vom 24. Juni 1851 oder mittelst anderer Verträge den von den bezüglichen Ländern herkommenden Waaren bewilliget worden sind, werden in derselben Art für die gleichen aus dem österreichischen Kaiserreiche kommenden Waaren bewilliget und angewendet, sei es, dass sie in Sardinien auf dem Seewege oder auf dem Fluss- oder Landwege eingeführt werden.

7. Der Einfuhrzoll für Decken von Abfallwolle, Tuch-Abschnitten und Tuch-Enden.

fr. 1 il chilogramma, viene ridotto a 50 Centesimi.

8. Il dazio d'entrata per i fornimenti da tiro semplici ora stabilito in franchi 100 i 100 chilogrammi vien ridotto a franchi 75 e quello per i fornimenti da tiro guarniti ora stabilito in franchi 150 i 100 chilogrammi a franchi 110.

9. Il dazio d'entrata per i balocchi da fanciulli e le mercerie comuni di legno viene ridotto da 50 franchi i 100 chilogrammi a 40 franchi.

10. I dazii d'entrata attualmente esistenti per i formaggi, i lavori da sellajo e da bastajo, i guanti di pelle, i tessuti, la bonetteria e la passanteria di ogni genere, i mobili, i cappelli, gl'istromenti da musica, le vetture a molle ed i waggons per viaggiatori, i paraqua e parasoli, ottone, piombo, packfong, mercurio nativo, i lavori d'oro e d'argento, le pietre preziose, perle e grane fine, i marmi in tavole, in camini, o scolpiti, modellati, puliti od altrimenti lavorati, i vasellami, vetri e cristalli, anche quando non fossero già fissate mediante i Nr. 6, 7, 8 e 9 di questo Articolo, non verranno aumentati per le provenienze Austriache durante il presente trattato.

Articolo 15.

Se nell'avvenire il Governo Imperiale accordasse ad altri Stati delle riduzioni o restituzioni di dazio od altre concessioni per la importazione, esportazione od il transito delle merci riguardo al traffico che si fa per la via di mare e nominatamente per i porti franchi od attraverso la linea doganale fra il Regno lombardo-veneto e gli altri Stati d'Italia, tutte queste riduzioni, restituzioni o concessioni verranno accordate da per se e gratuitamente alla Sarde-

od kilogramu, zniża się na 50 centesymów.

8) Cło wchodowe od pojedynczych narzędzi cugowych, obecnie ustanowione na 100 franków od 100 kilogramów, będzie na 75 fran. a zaś cło wchodowe od ozdobnych narzędzi cugowych, obecnie na 150 fran. od sto kilogramów ustanowione, na 110 zniżone.

9) Cło wchodowe od zabawek dziecięcych i towarów kramarskich ordynaryjnych drewnianych, zniżone zostaje zamiast 50 fran. od 100 kilogr., na 40 fran.

10) Istniejące obecnie cła wchodowe od sera, od towarów siodlarskich i rymarskich, rękawiczek skórzanych, tkanin, robót czapniczych i pasamoniczych wszelkiego rodzaju, mebli, kapeluszy, instrumentów muzycznych, powozów na sprężynach i wagonów dla podróżnych, słońco- i deszczochronów, mosiądzu, ołowiu, pakfongu, srebra żywego, wyrobów ze złota i srebra, kamieni drogich, pereł prawdziwych i granatów, marinuru w płytach, marmuru ociesanego, polerowanego lub winny sposób obrobionego, naczyń, szkła i krzysztalów, nawet choćby nie były w liczbach 6, 7, 8 i 9 artykułu niniejszego ustanowione, nie będą podwyższone przez ciąg traktatu niniejszego, dla proveniencyj austriackich.

Artykuł 15.

Gdyby na przyszłość rząd cesarski dozwolił innym państwom zniżeń celnych lub zwróceń, albo też innych ulżeń w przywozie, wywozie lub przewozie towarów, w obrocie na drodze morskiej, mianowicie przez porty wolne, lub przez linię celną między królestwem Lombardzko-Weneckiem i innymi państwami włoskimi, będą wszelkie zniżenia takowe, powrócenia lub ulżenia, same przez się już i bezpłatnie Sardynii

in dem Vertrage mit Belgien auf Einen Frank für das Kilogramm bestimmt, wird auf 50 Centesimi ermässigt.

8. Der Einfuhrzoll für einfache Zuggeschirre, nun auf 100 Frank für 100 Kilogramme bestimmt, wird auf 75 Frank, und jener für verzierte Zuggeschirre, nun auf 150 Frank für 100 Kilogramme bestimmt, auf 110 Frank ermässigt.

9. Der Einfuhrzoll für Kinderspiel- und gemeine Krämereiwaaren aus Holz wird von 50 Frank für 100 Kilogramme auf 40 Frank ermässigt.

10. Die gegenwärtig bestehenden Einfuhrzölle für Käse, Sattler- und Riernerwaaren, Lederhandschuhe, Gewebe, Kappenmacher- und Posamentier-Arbeiten jeder Gattung, Möbeln, Hüte, musikalische Instrumente, Wägen auf Federn und Waggons für Reisende, Sonn- und Regenschirme, Messing, Blei, Packfong, Quecksilber, Gold- und Silber-Arbeiten, Edelsteine, echte Perlen und Granaten, Marmor in Platten, in Caminen oder gehauen, modellirt, polirt oder in anderer Weise bearbeitet, Geschirre, Gläser und Krystalle, auch wenn sie nicht schon durch die Nummern 6, 7, 8 und 9 dieses Artikels festgestellt sind, werden auf die Dauer des gegenwärtigen Vertrages für die österreichischen Provenienzen nicht erhöht werden.

Artikel 15.

Wenn in Zukunft die kaiserliche Regierung anderen Staaten Zoll-Ermässigungen oder Rückerstattungen oder andere Begünstigungen für die Waaren-Ein-, Aus- oder Durchfuhr hinsichtlich des Verkehres auf dem Seewege, und namentlich über die Freihäfen, oder über die Zoll-Linie, zwischen dem lombardisch-venetianischen Königreiche und den anderen italienischen Staaten bewilligen sollte, werden alle diese Ermässigungen, Rückerstattungen

gna ad al traffico che si fa attraverso i confini Austro-Sardi. Viceversa tutte le riduzioni o restituzioni di dazio od altre concessioni per la importazione, esportazione od il transito delle merci che il Governo Sardo accordasse in avvenire ad altri Stati, verranno da per sè e gratuitamente accordate all' Impero d' Austria. Quindi in nessun caso le merci introdotte od esportate attraverso i confini Austro-Sardi nel territorio doganale d' Austria non verranno colpiti da maggiori od altri dazii di quelli che verranno imposti alle merci che fossero introdotte od esportate per la via del mare od attraverso i confini fra il Regno lombardo-veneto e gli altri Stati d' Italia.

Reciprocamente in nessun caso le merci introdotte od esportate nel territorio doganale di Sardegna attraverso i confini Sardo-Austri non verranno colpiti da maggiori od altri dazii di quelli, che verranno imposti alle merci che fossero introdotte od esportate per la via del mare od attraverso gli altri confini del territorio doganale del Regno di Sardegna.

Articolo 16.

Per dare al traffico dei rispettivi distretti confinanti quelle facilitazioni, che i bisogni del commercio giornaliero esigono, le alte Parti contraenti hanno convenuto come segue:

1. Saranno esenti dal dazio tanto d'entrata quanto d'uscita nel commercio attraverso i confini Austro-Sardi in ambidue gli Stati:

- a) Tutte le quantità di merci, per le quali il totale dei diritti da riscuotersi importa meno di 5 Centesimi;
- b) erbe di pascolo, fieno, paglia, strame, muschio per imballaggio e per cala-

dozvolone i w obrocie przez granicę austriacko-sardyńską.

Nawzajem będą też i cesarstwu austriackiemu już same przez się i bezpłatnie dozvolone zniżenia cła i powrócenia lub inne ulżenia w przywozie, wywozie i przewozie, jakichby dozwoił na przyszłość rząd sardyński państwowom innym.

W żadnym przeto razie nie będą podlegały towary przez granicę austriacko-sardyńską wprowadzane lub wyprowadzane, w terytoryum celnem austriackiem, wyższym albo cłom innym, nad te, które nałożone są na towary wprowadzane lub wyprowadzane drogą morską lub przez granicę między królestwem Lombardzko-Weneckiem i innymi państwami włoskiemi.

Nawzajem nie będą też podlegały w terytoryum celnem sardyńskim, towary przez granicę sardyńsko-austriacką wprowadzane lub wyprowadzane, żadnym cłom wyższym lub innym nad te, które nałożone bywają na towary wprowadzane lub wyprowadzane drogą morską lub przez inne granice terytoryum celnego król. Sardyńskiego.

Artykuł 16.

By handel między dotyczącemi powiatami granicznymi, ułatwić w miarę potrzeb, zachodzących w obrocie codziennym, ustanowiły wysokie Rządy kontraktujące, co następuje:

1. Od cła tak wchodowego jak wychodowego wolnemi zostają w obrocie, przez granicę austriacko-sardyńską w państwach obudwóch:

- a) Wszelkie ilości towarów, od których cała summa należytości pobierać się mających, mniej wynosi niż 5 centez.
- b) trawa, siano, podściółka, mech do pakowania i zatykania, zioła pożywne,

oder Begünstigungen von selbst und unentgeltlich Sardinien und für den Verkehr über ein österreichisch-sardinische Gränze bewilliget werden.

Dafür werden alle Zoll-Ermässigungen oder Rückerstattungen oder andere Begünstigungen für die Waaren-Ein-, Aus- oder Durchfuhr, welche die sardinische Regierung in Zukunft anderen Staaten bewilligen sollte, von selbst und unentgeltlich dem Kaiserreiche Oesterreich bewilliget werden.

In keinem Falle werden daher die über die österreichisch-sardinische Gränze ein- oder ausgeführten Waaren im österreichischen Zollgebiete höheren oder anderen Zöllen unterliegen, als jenen, welche den auf dem Seewege oder über die Gränze zwischen dem lombardisch-venetianischen Königreiche und den anderen italienischen Staaten ein- oder ausgeführten Waaren auferlegt werden.

Gegenseitig werden die im Zollgebiete von Sardinien über die sardinisch-österreichische Gränze ein- oder ausgeführten Waaren von keinen höheren oder anderen Zöllen betroffen werden, als von jenen, welche den auf dem Seewege, oder über die anderen Gränzen des Zollgebietes des Königreiches Sardinien, ein- oder ausgeführten Waaren auferlegt werden.

Artikel 16.

Um dem Handel der betreffenden Gränzbezirke jene Erleichterungen zu gewähren, welche die Bedürfnisse des täglichen Verkehrs erfordern, sind die hohen contrahirenden Theile übereingekommen, wie folgt:

1. Sowohl von dem Einfuhr-, als von dem Ausfuhr-Zolle sind im Verkehre über die österreichisch-sardinische Gränze in beiden Staaten befreit:

a) Alle Waarenmengen, für welche die Gesamtsumme der einzuhebenden Gebühren weniger als fünf Centesimi beträgt.

b) Gras, Heu, Stroh, Streu, Moos zum Einpacken und Kalfatern, Futterkräuter, Binsen

fatare, foraggi, giunchi e canne comuni, rasperelle, piante vive (pian-toni e magliuoli di viti), grani in co-voni, legumi in erba, lino e canape non battuti;

- c) alveari con api viventi;
 d) sangue di bestiaeme;
 e) uova di ogni genere;
 f) latte anche se coagulato;
 g) carboni di legna, carboni fossili, torba e carboni di torba;
 h) pietra da fabbrica e di cava, pietre da lastricato e da mulino, e pietre ordinarie da arrotare, cotti greggie da affilare, falci o falciuole, tutte quelle scalpellate o no, per altro non molate nè tagliate in lastre, scoria, ghiaja, sabbia, calce e gesso crudo, marna, argilla, ed in generale ogni qualità di terre ordinarie da mattoni e pentole, pipe, stoviglie;
 i) mattoni;
 k) crusca, sansa (feccia di olive intieramente secca), panetti di noce ed altre focaccine prodotte con rimasugli di vegetabili, frutti e semi oleosi cotti o torchiati;
 l) cenere dirannata e cenere di carbon fossile, concime (anche guano), fondacci, sciaquature, vinaccie (grappo o feccia di uve) resti di malto, rottami di merci di pietra o di argilla, cali d'oro e d'argento (spazzatura d'orefici), fango;
 m) pane e farina in quantita di 10 chilogrammi
castagne	10	chilogr.
carne fresca	4	„
formaggi, buro fresco	2	„
patate	100	„

2. I prodotti naturali di quella parte delle possessioni dei sudditi di ognuna delle

sitowie i trzcina prosta, skrzyyp, roślinny żyjące (latorośle i szepki winnej macicy), zboże w snopach, owoce strączkowe w zielu, len niełomany i konopie;

- c) kosze pszczelne z pszczołami żywemi;
 d) krew zwierzęca,
 e) jaja wszelkiego rodzaju,
 f) mleko także zsiadłe (urda),
 g) węgle drzewne, kamienne, torf i węgle torfiane,
 h) kamień budowlowy i kamień łomany, kamienie brukowe i młyńskie, tudzież grube kamienie szlifierskie, osetki grube do ostrzenia kos i sierpów, wszystkie te obciesane i nieobciesane, wszelako ani nie szlifowane ani w płyty nie rżnięte; żuzel, gładz, piasek, wapno niepalone i gips, margiel, glina i ogólnie wszelki rodzaj gliny prostej na cegły i garnki, fajki i naczynia;
 i) cegły,
 k) otręby, sarsa (skórki oliwne wyciśnione, zupełnie suche), makuchy i inne szczątki z owoców wyciśnionych i wygotowanych i z nasion olejnych;
 l) wylugowany popiół roślinny i z węgla kamiennego, nawóz (także guano) wywary, pomyje, młoto i wytłoczyny, mieciny, skorupy czyli kawałki z stłuczonych towarów kamiennych i glinianych, opiłki złote i srebrne, szlam (gręzy);
 m) chleb i mąka w ilości o 10 kilogram.
kasztany	10	„
świeże mięso	4	„
ser, świeże masło	2	„
ziemniaki	100	„

2. Płody naturalne owej części posiadłości każdej z wysokich Stron kontraktu-

und gemeines Rohr, Schachtelhalm, Pflanzen, lebende (Setzlinge und Senker von Weinreben), Getreide in Garben, Hülsenfrüchte im Kraut, ungebrochenen Flachs und Hanf ;

- c) *Bienenkörbe mit lebenden Bienen ;*
- d) *thierisches Blut ;*
- e) *Eier jeder Art ;*
- f) *Milch, auch geronnene (Topfen) ;*
- g) *Holzkohlen, Steinkohlen, Torf und Torfkohlen ;*

- h) *Bau- und Bruchsteine, Pflaster- und Mühlsteine, und grobe Schleifsteine, grobe Wetzsteine für Sensen und Sichel, alle diese behauen oder unbehauen, jedoch weder geschliffen noch in Platten geschnitten ; Schlacken, Kiesel, Sand, ungebrannter Kalk und Gyps, Mergel, Lehm, und überhaupt jede Gattung von gemeiner Erde für Ziegel und Töpfe, Pfeifen und Geschirre ;*

- i) *Ziegel ;*
- k) *Kleie, Sarsa (ausgepresste, völlig trockene Olivenschalen), Oelkuchen und andere Rückstände von ausgepressten und ausgesottenen Früchten und öligen Samen ;*

- l) *ausgelaugte vegetabilische und Steinkohlen-Asche, Dünger (auch Guano), Schlempe, Spülicht, Träber und Trester, Kehrlicht, Scherben von Stein- und Thonwaaren, Gold- und Silberkrätze, Schlamm ;*

- m) *Brod und Mehl in der Menge von 10 Kilogramme*
Kastanien 10 "
frisches Fleisch 4 "
Käse, frische Butter 2 "
Erdüpfel 100 "

2. Die Natur-Erzeugnisse jenes Theiles der Besitzungen der Unterthanen jedes der

alte Parti contraenti, che mediante la linea confinante Austro-Sarda fosse separata dai rispettivi casali o fabbriche potranno essere portati esenti dal dazio di uscita e di entrata a questi casali o fabbriche.

Mediante questa stipulazione non vengono punto alterate le stipulazioni maggiormente favorevoli dei trattati sussistenti riguardo ai proprietari misti.

Articolo 17.

Potranno essere nominati e stabiliti dei Consoli, Vice-Consoli ed Agenti per la protezione del commercio di ciascuna delle alte Parti contraenti in tutti i porti e piazze di commercio dell'altra dove già risiedono dei Consoli di altri Stati, o dove secondo le leggi, le convenienze e l'uso sia ammessa la residenza di Consoli ed altri Agenti Stranieri.

Questi funzionarii godranno nel paese della loro residenza degli stessi diritti, privilegi e poteri, dei quali godono quelli delle nazioni più favorite, ma non entreranno in attività e nel godimento dei diritti e privilegi loro spettanti, se non dopo avere ottenuto l'exequatur del Governo territoriale nelle forme a lui consuete.

Nel caso in cui i detti Consoli od Agenti volessero esercitare il commercio saranno soggetti alle stesse leggi ed usi, ai quali sono assoggettati gl'individui privati della loro nazione nel luogo dove risiedono.

Articolo 18.

I Consoli, Vice-Consoli ed Agenti in quanto fossero autorizzati dai loro Governi ad intervenire come giudici od arbitri delle questioni civili derivanti da contratti fatti tra i Capitani e gli equipaggi dei bastimenti della loro nazione, con potranno es-

jących, która oddzieloną jest przez linię graniczną austriacko-sardyńską, od dotyczących pomieszczeń i budynków, wprowadzone być mogą do tychże pomieszczeń i budynków, bez opłaty cła tak wchodowego jak wychodowego.

Temż jednak postanowieniami weale nie są naruszone korzystniejsze jeszcze postanowienia traktatów, co do „*proprietarie misti*“ istniejących.

Artykuł 17.

Dla dobra handlu każdej z wysokich Stron kontraktujących, mogą być zamianowani i ustanowieni konsulowie, wicekonsulowie i ajenci we wszystkich portach i miejscach handlowych strony drugiej, gdzie już konsulowie państw innych rezydują i gdzie wedle zasad stosowności i zwyczajaj, znajduje miejsce pobyt konsulów i innych agentów zagranicznych.

Ci funkcyonarze doznawać będą w miejscu siedliska swego tych samych praw i przywilejów, równie też tej samej władzy co i narody jak najwięcej uwzględnione, atoliż nie będą używać i wykonywać praw i przywilejów sobie przyznanych, dopóki nie uzyskają wprzód tak zwane „*Exequatur*“ ze strony rządu krajowego we formach tamże zwyczajnych.

W razie, gdyby rzeczeni ci konsulowie i ajenci handlem się zajmowali poddani będą tym samym ustawom i zwyczajom, którym poddane są osoby prywatne narodu własnego w miejscu siedliska swego.

Artykuł 18.

Konsulowie, wicekonsulowie i ajenci, o ile takowi upoważnieni są ze strony rządów swych działać jako sędziowie lub rozjemcy w sporach cywilnych, pochodzących z traktatów między kapitanami i ludźmi okrętów narodu swego własnego, nie będą w wy-

hohen contrahirenden Theile, welcher durch die österreichisch-sardinische Gränzlinie von den bezüglichen Wohnungen und Gebäuden getrennt ist, können frei vom Ein- und Ausfuhrzolle zu diesen Wohnungen und Gebäuden gebracht werden.

Mittelst diesen Stipulationen werden durchaus nicht die noch günstigeren Stipulationen der, hinsichtlich der „propriarii misti“ bestehenden Verträge beirret.

Artikel 17.

Zum Schutze des Handels eines jeden der hohen contrahirenden Theile können Consuln, Viceconsuln und Agenten in allen Höfen und Handelsplätzen des anderen Theiles ernannt und bestellt werden, wo Consuln anderer Staaten schon residiren, und wo nach den Gesetzen der Zweckmässigkeit und der Uebung der Aufenthalt von Consuln und anderen auswärtigen Agenten zugelassen ist.

Diese Functionäre werden im Orte ihres Sitzes dieselben Rechte und Privilegien und dieselbe Macht genießen, wie jene der meistbegünstigten Nationen, treten jedoch nicht in Wirksamkeit und in den Genuss der ihnen zukommenden Rechte und Privilegien, ohne früher das Exequatur der Landes-Regierung in den, bei dieser, üblichen Formen erhalten zu haben.

Im Falle, dass die besagten Consuln oder Agenten Handel treiben wollten, werden sie denselben Gesetzen und Gebräuchen unterstehen, welchen die Privat-Individuen ihrer Nation am Orte ihres Sitzes unterzogen sind.

Artikel 18.

Die Consuln, Viceconsuln und Agenten, in soferne dieselben von ihren Regierungen ermächtigt sind, als Richter oder Schiedsrichter in den Civilstreitigkeiten, welche aus Verträgen zwischen den Capitänen und den Mannschaften der Schiffe ihrer Nation herrühren

sere impediti nel esercizio di tali funzioni, e le autorità locali non potranno ingerirsene, salvo il caso, in cui la condotta del Capitano o dell' equipaggio esigesse secondo le leggi e prescrizioni del paese ove trovansi, una siffatta ingerenza.

Questi funzionarj riceveranno eziandio dalle Autorità locali tutta l' assistenza che potrà legalmente essere ad essi accordata e che viene accordata ai funzionari delle più favorite nazioni, per la restituzione dei disertori dei bastimenti da guerra o mercantili dei loro paesi rispettivi.

Articolo 19.

Sua Maestà l' Imperatore d' Austria, assecondando il desiderio di sua Maestà il Re di Sardegna consente ad estendere le stipulazioni del presente trattato al Principato di Monaco posto sotto il protettorato di Sua Maestà Sarda, in quanto vi siano applicabili e verso reciprocità da parte di detto Principato.

Articolo 20.

Il presente trattato viene stipulato per la durata di cinque anni dal giorno in cui saranno scambiate le ratifiche.

Ove non venga disdetto da alcuna delle alte Parti contraenti un anno prima della cessazione, s' intenderà prolungato per un quinquennio, e così di seguito si riterrà confermato nell' avvenire ogni volta per cinque anni, ove un anno prima dello spirare di ogni quinquennio non venga disdetto da alcuno degli Stati contraenti.

konywaniu tych funkcyj przeszkodzeni, a władze miejscowe nie mają prawa wdawać się w to; wyjąwszy ten wypadek, iżby postępowanie kapitana lub ludzi przytem, wymagały takowego wdania się z mocy ustaw i przepisów krajowych.

Ciż funkcyonaryusze, powinni także, co się tycze wydania dezertarów, okrętów wojennych lub handlowych do krajów dotyczących, doznawać wszelkiej pomocy, jaka im tylko prawnie dana być może, i funkcyonaryuszom narodów najwięcej uwzględnionych dawana bywa.

Artykuł 19.

Najjaśniejszy Cesarz Austrii, chcąc zadosyć uczynić życzeniu Najjaśniejszego króla Sardynii, przystaje na rozciągnięcie postanowień traktatu niniejszego na księstwo Monaco, zostające pod protektoratem Najjaśniejszego króla Sardynii, o ile postanowienia te także zastosowanie znajdują z zastrzeżeniem oraz wzajemności ze strony księstwa wspomnionego.

Artykuł 20.

Niniejszy traktat na ciąg lat pięciu jest zawarty, licząc od dnia zamiany ratyfikacyi.

Jeżeli go w rok przed upływem jego, żadna z wysokich Stron kontraktujących nie wypowie, uważany będzie takowy za przedłużony na dalsze lat pięć, a i na przyszłość także uważany będzie każdego razu za potwierdzony na dalsze lat pięć, jeżeli nie będzie o rok przed upływem ciągu swego pięcioletniego przez żadne z państw kontraktujących wypowiedziany.

einzuschreiten, sollen nicht in der Ausübung dieser Functionen verhindert werden, und die Localbehörden sollen sich nicht einmischen, den Fall ausgenommen, dass die Aufführung des Capitäns oder der Mannschaft nach den Gesetzen und Vorschriften des Landes, wo sich diese befinden, eine solche Einflussnahme erfordern würde.

Diese Functionäre sollen auch hinsichtlich der Auslieferung der Deserteure, der Kriegs- oder Handelsschiffe ihrer bezüglichen Länder von den Localbehörden allen den Beistand erhalten, welcher gesetzlich ihnen geleistet werden kann, und welcher den Functionären der meistbegünstigten Nationen geleistet wird.

Artikel 19.

Seine Majestät der Kaiser von Oesterreich, dem Wunsche Seiner Majestät des Königes von Sardinien entsprechend, stimmt bei, die Stipulationen des gegenwärtigen Vertrages auf das, unter das Protectorat Seiner Sardinischen Majestät gestellte Fürstenthum Monaco auszudehnen, in soferne dieselben dort anwendbar sind und gegen Reciprocität von Seite des genannten Fürstenthumes.

Artikel 20.

Der gegenwärtige Vertrag wird für die Dauer von fünf Jahren vom Tage des Aushautes der Ratificationen abgeschlossen.

Wenn er von keinem der hohen contrahirenden Theile Ein Jahr vor seinem Ablaufe gekündigt wird, wird er für weitere fünf Jahre verlängert betrachtet, und so wird er in der Folge jedes Mal als auf fünf Jahre bestätigt angesehen werden, wenn er nicht Ein Jahr vor dem Ablaufe der fünf Jahre seiner Dauer, von einem der contrahirenden Staaten gekündigt wird.

Articolo 21.

È riservata a S. A. R. l' Arciduca, Duca di Modena ed a S. A. R. l' Infante di Spagna, Duca di Parma la facoltà di accedere al presente trattato.

Articolo 22.

Il presente trattato sarà ratificato e le ratifiche verranno scambiate in Vienna nel termine di quattro settimane decorribili dal giorno d' oggi e più presto se sia possibile.

In fede del che i Plenipotenziarii delle alte Parti contraenti l' hanno sottoscritto e vi hanno apposto i loro sigilli.

Fatto in Vienna li 18 Ottobre 1851.

Schwarzenberg m. p. **A. de Revel** m. p.
Baumgartner m. p.

Articolo separato.

Non saranno reputati derogare al principio di reciprocità, che forma la base del presente trattato :

- a) I premii, che i rispettivi Governi accordano od accordassero ai loro nazionali in riguardo dei bastimenti mercantili di nuova costruzione eseguita nel paese, in quanto questi premii non consistessero in esenzioni o facilitazioni riguardo ai diritti di porto e riguardo i dazj per le merci condotte su quei bastimenti;
- b) le immunità accordate a diverse compagnie inglesi e russe dette „Yacht-Clubs“ —
- c) le immunità accordate nell' Austria ai battelli a vapore del Lloyd Austriaco a cagione della speciale loro relazione coll'Imperiale Istituto delle Poste, e reciprocamente le immunità eguali che

Artykuł 21.

Jego Król. Wysokości Arcyksięciu-Księciu Modeny i Jego król. Wysokości Infan-towi Hiszpanii, Księciu Parmy, zostawia się do woli, przystąpić do traktatu niniejszego.

Artykuł 22.

Traktat niniejszy, ma być ratyfikowany a ratyfikacye jego wymienione będą w Wiedniu w ciągu czterech tygodni od dnia dzisiejszego licząc, albo o ile możności pierwszej jeszcze.

W dowód czego, pełnomocnicy wysokich Stron kontraktujących, takowy podpisali i pieczęcie swe wycisnęli.

Dan w Wiedniu 18. Października 1851.

F. Schwarzenberg m. p. **A. d. Revel** m. p.
A. Baumgartner m. p.

Artykuł osobny.

Zasadzie wzajemności, stanowiącej podstawę traktatu niniejszego, nie czynią żadnego uszczerbku :

- a) Nagrody, jakieby rządy dotyczące krajom Swym udzielały lub udzielać miały co się tycze okrętów w kraju nowo zbudowanych, o ile nagrody takowe nie są uwolnieniami lub ulżeniami w opłacie należności portowych lub cel od towarów, które prowadzą.
- b) Prerogatywy, jakie różnym stowarzyszeniom angielskim i rosyjskim, zwane: „Yacht-Clubs“ przyznane zostały.
- c) Prerogatywy, jakie w Austrii statkom parowym Lloyda austriac. przyznane zostały dla ich szczególnych stosunków do zakładu pocztowego cesarskiego, a wzajemnie podobne prerogaty-

Artikel 21.

Seiner königlichen Hoheit dem Erzherzoge Herzoge von Modena und seiner königlichen Hoheit dem Infanten von Spanien, Herzoge von Parma, bleibt es vorbehalten, dem gegenwärtigen Vertrage beizutreten.

Artikel 22.

Der gegenwärtige Vertrag soll ratificirt und die Ratificationen sollen in Wien innerhalb vier Wochen vom heutigen Tage und wo möglich früher ausgewechselt werden.

Urkund dessen die Bevollmächtigten der hohen contrahirenden Theile denselben unterschrieben und ihre Siegel beigedrückt haben.

Geschehen in Wien den 18. October 1851.

F. Schwarzenberg m. p.

A. de Revel m. p.

A. Baumgartner m. p.

Separat-Artikel.

Dem Principe der Reciprocität, welches die Grundlage des gegenwärtigen Vertrages bildet, werden, als nicht Abbruch thuend, betrachtet:

- a) *Die Prämien, welche die bezüglichen Regierungen ihren Nationalen gewähren oder gewähren sollten in Betreff der im Lande neu erbauten Handelsschiffe, in sofern diese Prämien nicht in Befreiungen oder Erleichterungen hinsichtlich der Hafengebühren und hinsichtlich der Zölle für die auf ihnen geführten Waaren bestehen;*

- b) *die Vorrechte, welche verschiedenen englischen und russischen Gesellschaften „Jacht-Clubs“ genannt, zugestanden worden sind;*

- c) *die Vorrechte, welche in Oesterreich den Dampfbooten des österreichischen Lloyd wegen deren besonderen Beziehungen zu der kaiserlichen Postanstalt zugestanden*

il Governo Sardo potrebbe accordare alle compagnie incaricate del servizio postale;

- d) i vantaggi e favori che venissero concessi ad altri Stati in conseguenza di una completa unione doganale;
- e) i vantaggi e favori che venissero concessi nell'Impero d'Austria ad altri Stati della lega germanica riguardo ai peculiari rapporti di federazione esistenti coi medesimi;
- f) le speciali immunità, che godono in Austria i sudditi ottomani in base degli antichi trattati non applicabili ad altre nazioni.

Il presente articolo separato avrà la stessa forza e valore che se fosse stato inserito verbalmente nel trattato di questo giorno. Esso sarà ratificato e le ratifiche ne saranno scambiate nel medesimo tempo.

Schwarzenberg m. p. **A. de Revel** m. p.
Baumgartner m. p.

wy, jakie rząd sardyński nadać miał towarzystwom, którym służbę pocztową poruczył.

- d) Korzyści i uwzględnienia, udzielone innym państwom w skutek wejścia w zupełny związek celny.
- e) Korzyści i uwzględnienia, udzielone w cesarstwie austryackim innym państwom związku niemieckiego. z uwagi na istniejące szczególne stosunki związkowe.
- f) Swobody, jakich doznają w Austrii poddani tureccy na podstawie dawnych traktatów, do innych narodów żadnego zastosowania nie mających.

Niniejszy artykuł osobny, tę samą moc i ważność mieć będzie, jak gdyby rzeczywiście w traktacie z dnia dzisiejszego był zamieszczonym. Tenże będzie ratyfikowanym, którego ratyfikacye jednocześnie będą wymienione.

F. Schwarzenberg m. p. **A. de Revel** m. p.
A. Baumgartner m. p.

Po przejrzaniu i rozważeniu wszystkich artykułów niniejszej konwencji, oświadczamy, iż wszystkie i każdy z osobna, przyjmujemy i zatwierdzamy, przyrzekając oraz słowem Naszem cesarskiem, iż nakażemy, ażeby wszystko, cokolwiek w nich się znajduje, ściśle wykonywanem było, i że nigdy nie dozwolimy, ażeby od Naszych podwładnych, w czemkolwiek im uchybiono.

W dowód czego, niniejszy dokument ratyfikacyi, własną ręką podpisaliśmy i na nim pieczęć Naszą cesarsko-królewską wycisnąć rozkazaliśmy.

worden sind, und gegenseitig die gleichen Vorrechte, welche die sardinische Regierung den, mit dem Postdienste betrauten Gesellschaften zugestehen könnte;

- d) die Vortheile und Begünstigungen, welche anderen Staaten zufolge einer vollständigen Zolleinigung gewährt würden;
- e) die Vortheile und Begünstigungen, welche im Kaiserreiche Oesterreich anderen Staaten des deutschen Bundes in Anbetracht der besonderen mit denselben bestehenden Bundesbeziehungen gewährt würden;
- f) die besonderen Freiheiten, welche in Oesterreich die türkischen Unterthanen auf Grundlage der alten, auf andere Nationen nicht anwendbaren Verträge genießen.

Der gegenwärtige besondere Artikel wird dieselbe Kraft und Geltung haben, als wenn er wirklich in dem Vertrage des heutigen Tages aufgenommen worden wäre. Er soll ratificirt und die Ratificationen sollen zur selben Zeit ausgewechselt werden.

F. Schwarzenberg m. p.

A. de Revel m. p.

A. Baumgartner m. p.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis, illos omnes ratos gratosque habere hisce profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo Regio spondentes, Nos ea omnia, quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros, nec ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur, permissuros esse. In quorum fidem praesentes ratihabitionis tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso muniri jussimus. Dabantur in Imperiali Urbe Nostra Viennae, die de-

Dan w Naszem cesarskiem mieście Wiedniu dnia szesnastego Lutego, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, Panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej
Apostolskiej Mości,

Ig. Kawaler Liehmann a Palmrode,

Konsyliarz nadworny i ministeryalny.

cima sexta mensis Februarii, anno millesimo octingentesimo quinquagesimo secundo, Regnorum Nostrorum quarto.

FRANCISCUS JOSEPHUS.

F. SCHWARZENBERG.

Ad mandatum Sacrae Caes. ac Reg. Aposto-
licae Majestatis proprium:

Ig. Eques Lichmann a Palmrode,

Consiliarius aulicus et ministerialis.

Annesso A

all' Art. XIV, §. 5 del trattato di commercio e di navigazione fra l' Austria e la Sardegna in data di Vienna li 18 Ottobre 1851.

Załączenie A.

do artykułu XIV. §. 5. traktatu handlowego i żeglugowego między Austryą i Sardynią dd° Wiedeń dnia 18. Października 1851 r.

Denominazione degli oggetti	Importo del dazio per l'importazione			Nazwa przedmiotów	Kwota cła w przywozie		
	Misura dell'oggetto daziato	Importo del dazio f. C.	Tara legale		Pomiar oclenia	Kwota cła zł/kr	Tara prawna
1. Pesci, crustacei ed altre bestie acquatiche :				1. Ryby, płazy skorupiate (małże) i inne zwierzęta wodne (pławy) :			
a) freschi tanto vivi, che morti (macellati), castori, rane, conchiglie vive, lumache, ostriche, tartarughe, ed in generale tutti i crustacei . . .	1 Cent. sporco	130		a) Ryby, nie tylko żywe ale i nieżywe (bite), tudzież hobry, żaby, muszle, ślimaki w zasklepieniu, ostrygi, żółwie i w ogólności wszelkie skorupiaki	1 cetn. sporco	130	
<i>Annotazione.</i> Alorchè debbono daziarsi pesci vivi d'acqua dolce non introdotti per la via del mare in recipienti con acqua, è da considerarsi la metà del peso sporco come il peso dei pesci da daziarsi. Qualora il pesarli fosse impossibile, deve rilevarsi la capacità del recipiente, e calcolarsi un Emero di Vienna eguale a 120 funti sporco.				Uwaga. Jeżeli ryby żywe, pochodzące z wód słodkich, nie morzem wprowadzone w naczyniach, wodą napelutynych, oczeniu mają być poddane, uważać się będzie połowa wagi sporco jako waga ryb, oczeniu podlegających. Jeżeliby przeważenie nie dało się uskuteczyć, należy objętość kubiczną naczyni oznaczyć. i przy tem jedno wiadro wiedeńskie na 120 funtów sporco liczyć.			
b) Aringhe, cospettoni, saracche, baccalà, budella salate di pesce . . .	1 Cent. netto	130	13 in botti	b) śledzie, cospettoni, saracche i sztokfisz, tudzież trzewia rybnie solone . . .	1 cetn. netto	130	13 w beczkach
c) pesci preparati, cioè disseccati, salati, affumicati e marinati non nominati a parte . . .	"	4	{ 13 in botti 9 in ceste 4 in balle	c) ryby oddzielnie w taryfie nie wymienione, t. j. suszone, solone, wędzone, marynowane . . .	"	4	{ 13 w beczk. 9 w kosz. 4 w beczk.
2. Frutta ordinarie :				2. Owoce ordynaryjne :			
a) fresche	1 Cent. sporco	10		a) świeże	1 cetn. sporco	10	
b) preparate, cioè: disseccate al fuoco od all'aria, tagliate in fette od in altro modo smiuzzate, marmellata cotta senza zucchero ed olive salate	"	45		b) przyrządzone, t. j. suszone na ogniu lub na słońcu, krajane lub winny sposób rozdrobnione, tudzież powidła bez cinkru smażone i oliwki solone	"	45	
<i>Annotazione.</i> Le frutta confezionate in altra guisa saranno da trattarsi come cibi preparati o confettura.				Uwaga. Owoce w inny sposób przyrządzone, uważane być mają w postępowaniu celnem albo jako potrawy zaprawne albo jako konfekt.			

Beilage A

zu dem Artikel XIV, §. 5 des Handels- und Schifffahrts-Vertrages zwischen Oesterreich und Sardinien, ddo. Wien 18. October 1851.

Benennung der Gegenstände	Betrag des Zolles für die Einfuhr			Gesetzliche Tara
	Masstab der Verzollung	Zollbetrag		
		fl.	kr.	
1. Fische, Schal- und sonstige Wasserthiere:				
a) Fische, sowohl lebend als todt (geschlachtet), dann Biber, Frösche, Muscheln, unausgelöste Schnecken, Austern, Schildkröten und im Allgemeinen alle Schalthiere	1 Centner sporco	1	30	
<i>Anmerkung. Wenn lebende Süßwasser-Fische nicht auf dem Seewege, in Gefäßen mit Wasser eingeführt, zu verzollen sind, ist die Hälfte des Sporco-Gewichtes als das Gewicht der zu verzollenden Fische zu betrachten. Ist die Abwage unmöglich, so ist der Rauminhalt des Behältnisses zu erheben, und Ein Wiener Eimer gleich 120 Pfund sporco anzunehmen.</i>				
b) Heringe, Cospettoni, Saracche und Stockfisch, dann auch gesalzene Fischdärme	1 Centner netto	1	30	13 in Fässern
c) Fische, nicht besonders benannte, d. i. getrocknete, gesalzene, geräucherte, marinirte	detto	4	—	13 in Fässern 9 in Körben 4 in Ballen
2. Gemeines Obst:				
a) Frisches	1 Centner sporco	—	10	
b) Zubereitetes, d. i. am Feuer oder an der Luft gedörrtes, zerschnittenes oder auf andere Weise verkleinertes, dann ohne Zucker gekochte Obstmasse und gesalzene Oliven	detto	—	45	
<i>Anmerkung. Obst auf andere Weise zubereitet, ist als zubereitete Speise oder als Confect zu behandeln.</i>				
c) Getrocknetes, mit Farbe bestrichenes, in der Einfuhr verboten	1 Centner netto	2	30	13 in Fässern oder Kisten 9 in Körben 4 in Ballen
d) Kastanien, welsche und Haselnüsse	detto	—	45	20 in Fässern oder Kisten 13 in Körben 6 in Ballen
e) Obst, candirtes	detto	20	—	

Denominazione degli oggetti	Importo del dazio per l'importazione			Nazwa przedmiotów	Kwota cła w przywozie			
	Misura del oggetto daziato	Importo del dazio f. C.	Tara legale		Pomiar cele- nia	Kwota cła		Tara prawna
						zr	kr	
c) frutta secche, rivestite di colori, proibite nell'importazione	1 Cent. netto	2 30	13 in botti o casse 9 in ceste 4 in balle	c) suszone, pofarbowane w przywozie są zakane	1 cetn. netto	2 30	13 w beczk. lub skrzyn. 9 w koszach 4 w beczk.	
d) castagne, noci e nocciuoli	"	45		d) kasztany, włoskie i laskowe	"	45		20 w beczk. lub skrzyn. 13 w koszach 6 w belach
e) frutta candite	"	20	20 in bdtti o casse 13 in ceste 6 in balle	e) owoce kandyzowane	"	20		
3. Bestiame da macello:				3. Bydło rzeźne:				
a) buoi e tori	1 Capo	4		a) Woly i byki	1 sztuka	4		
b) vacche e manzi oltre due anni	"	2		b) krowy i jałowizna nad dwa lata	"	2		
c) vitelli sotto l'anno	"	25		c) cielęta aż do roku jednego	"	25		
d) pecore e capre, cioè: pecore, montoni, castrati, capri e becchi	"	15		d) owce i kozy, t. j. owce, barany, skopy, kozy i kozły	"	15		
e) agnelli e capretti	"	10		e) jagnięta i kozłeta	"	10		
f) majali	"	1		f) świnię	"	1		
g) porchetti da latte sotto 10 libbre	"	5		g) prosięta niżej 10 funtów	"	5		
4. Bestie da tiro:				4. Bydło cugowe:				
a) cavalli e poledri	"	3		a) Konie i źrebięta	"	3		
b) muli ed asini	"	1		b) muły i osły	"	1		
5. Legumi freschi e secchi:				5. Płody polne świeże i suszone:				
a) Civaja, legumi freschi cioè: carciofi, citrioli, cavoli, verze, ravan, rape, spinacci, asparagi, radici (comestibili) e funghi (ad eccezione dei tartuffi)	1 Cent. sporco	3		a) Jarzyna, t. j. karczochy, jarmuż i kapusta, rzodkiew, rzepy, spinak, szparagi, korzeniejadalne i grzyby, (wyjąwszy trufle) świeże	1 cetn. sporco	3		
b) fave, piselli, lenti, vecchia, ceci	"	15		b) bób, groch, soczewica, wyka, ciecierzyc (groch włoski)	"	15		
c) pomi di terra	"	3		c) ziemniaki	"	3		
6. Legname da costruzione:				6. Drzewo wyrobowe:				
a) legname da costruzione comune	100 piedi cub.	45		a) ordynaryjne	100 stóp knb.	45		
b) legname da costruzione nobile	1 Cent. sporco	5		b) ślachtetne	1 cetn. sporco	5		
7. Saponi e profumerie:				7. Mydło i perfumy:				
a) Sapone comune cioè non profumato	1 Cent. netto	2 30	16 in casse 6 in balle	a) Mydło ordynaryjne, t. j. nieperfumowane	1 cetn. netto	2 30	16 w skrzyniach 6 w belach	
b) Sapone profumato	"	15		b) Mydło perfumowane	"	15		
Annotazione. Saponi in recipienti non maggiori di 1/2 mass di Vienna od in pezzi di non più di 1/2 libbra, oppure in tali recipienti				Uwaga. Mydła w naczyniach, nie zawierających nad 1/2 miary, lub w kawałkach nie nad 1/2 funta, lub też w naczyniach, dla własności ich				

Benennung der Gegenstände	Betrag des Zolles für die Einfuhr			
	Maßstab der Verzollung	Zoll- betrag		Gesetzliche Tara
		fl.	kr.	
3. Schlachtvieh:				
a) Ochsen und Stiere	1 Stück	4	—	
b) Kühe und Jungvieh über zwei Jahre	detto	2	—	
c) Kälber bis zu einem Jahr	detto	—	25	
d) Schafe und Ziegen, d. i. Schafe, Widder, Hammeln, Ziegen und Böcke	detto	—	15	
e) Lämmer und Kitze	detto	—	10	
f) Schweine	detto	1	—	
g) Spanferkel unter 10 Pfund	detto	—	5	
4. Zugvieh:				
a) Pferde und Füllen	detto	3	—	
b) Maulthiere und Esel	detto	1	—	
5. Feldfrüchte, frische und trockene:				
a) Gemüse, d. i. Artischocken, Kohl und Kraut, Rettiche, Rüben, Spinat, Spargel, essbare Wur- zeln und Schwämme(mit Ausnahme der Trüffel), frische	1 Centner sporco	—	3	
b) Bohnen, Erbsen, Linsen, Wicken, Zizern	detto	—	15	
c) Erdäpfel	detto	—	3	
6. Werkholz:				
a) Gemeines	100 Kubikschuh	—	45	
b) Edles	1 Centner sporco	—	5	
7. Seifen und Parfümerien:				
a) Gemeine Seife, d. i. nicht parfümirt	1 Centner netto	2	30	} 16 in Kisten } 6 in Ballen
b) Parfümirte Seife	detto	15	—	
<p>Anmerkung. Seifen in Behältnissen, die nicht mehr als $\frac{1}{2}$ Mass enthalten, oder in Stücken von nicht mehr als $\frac{1}{2}$ Pfund oder in Behältnissen, welche ihrer Beschaffenheit nach höher als 15 fl. der Centner belegt sind, werden als Parfümeriewaaren behandelt.</p>				
c) Parfümeriewaaren (mit Einschluss der wohl- riechenden Wässer)	detto	50	—	} 20 in Fässern oder } Kisten } 13 in Körben } 6 in Ballen

Denominazione degli oggetti	Importo del dazio per l'importazione			Nazwa przedmiotów	Kwota cła w przywozie			
	Misura del oggetto daziato	Importo del dazio f. C.	Tara legale		Pomiar ocle- nia	Kwota cła		Tara prawna
						zr	kr	
<p>ti che secondo la loro qualità sarebbero tassati oltre 15 fiorini per centinajo saranno trattati, quali merci di profumeria.</p> <p>c) Merci di profumeria (compresevi le acque odorifere)</p> <p>Annotazione I. Nelle merci di profumeria, viene compresa anche ogni qualità di aceto, grasso, olio, e sapone profumato, allorchè queste materie sieno contenute in recipienti di non più di $\frac{1}{2}$ mass (od il sapone sia in pezzi non maggiori del peso di $\frac{1}{2}$ libbra) o quando i recipienti secondo la loro qualità verrebbero tassati con più di 15 f. al centinajo.</p> <p>Annotazione II. Le merci di profumeria contenute in recipienti di metalli nobili o „bijouteries“ saranno trattate come chincaglierie fine.</p>	1 Cent. netto	50	<p>{ 20 in botti o casse</p> <p>{ 13 in ceste</p> <p>{ 6 in balle</p>	<p>nałożonych cłem wyższem nad zlr. 15 od centnara, uważane będą za towary perfumowe.</p> <p>c) Towary perfumowe (łącznie wód pachnących)</p> <p>Uwaga I. Do towarów perfumowych liczą się także wszelkie gatunki perfumowych octów, tłustości, olejów i mydeł, znajdujących się w naczyniach, niezawierających nad $\frac{1}{2}$ miary (albo jeżeli mydła w kawałkach się znajdują, nie więcej jak $\frac{1}{2}$ funta wążących), albo jeżeli naczynia, z samej własności swej, nałożone są cłem wyższem nad 15 złt. r.</p> <p>Uwaga II. Towary perfumowe w naczyniach z metalów ślachtetnych lub z bijuterij, uważane będą za towary złożone gatunku przedniego.</p>	1 Cetn. netto	50	<p>{ 20 w beczk. lub skrzyniach.</p> <p>{ 13 w kosz.</p> <p>{ 6 w helach.</p>	
<p>8. Terre di magnesia e manganese :</p> <p>a) Terra di magnesia</p> <p>b) Terra di manganese</p>	1 Cent. sporco	5	<p>{ 16 in botti o casse</p> <p>{ 9 in ceste</p> <p>{ 6 in balle</p>	<p>8. Manganese i braunstein :</p> <p>a) Manganese</p> <p>b) Braunsztyn</p>	1 Cent. sporco	5	<p>{ 16 w beczk. lub skrzyn.</p> <p>{ 9 w kosz.</p> <p>{ 6 w helach.</p>	
<p>9. Pelli crude (cioè verdi o secche, anche salate ma non lavorate più oltre):</p> <p>a) Pelli crude comuni: cioè pelli bovine (di bisonte, buffalo, bue, manzo, toro, vacca, vitello), pelli cavalline (di cavallo, poledro, mulo) pelli d'asino, camelo, tasso, cane, majale, camoscio, cervo, capriolo, alce, renne, ippopotamo e rinoceronte, pelli di pecore comuni (di pecora, castrato, pecora morta ed agnello) pelli di capra comuni (di capra, becco, capretto) pelli di lepree e pelli di pesce</p> <p>b) Pelli crude non nominate a parte</p>	„	25	<p>{ 13 in botti o casse</p> <p>{ 9 in ceste</p> <p>{ 6 in balle</p>	<p>9. Skóry surowe (t. j. świeże, mokre lub suszone, także też solone, lecz dalej niewyprawione:</p> <p>a) Skóry pospolite surowe t. j. bydłce (zubrowe, bawole, wołowe, jałowicze, hycze, krowie i cielęce), końskie (t. j. właściwie końskie, zrebicce, mułowe), osle, wielbłądowe, horsucze, psie, z świni, kóz dzikich, jeleni, sarn, łosiów i renów, koni rzecznych i nosorożców, tudzież z owcy pospolitej (z baranów, owcy zdechłej (wyporków) i z jagniąt) z kóz pospolitych, (z kóz, kozłów i kozłat), skórki zajecze i rybie</p> <p>b) Skóry surowe, osobno niewymienione</p>	„	25	<p>{ 13 w beczk. lub skrzyn.</p> <p>{ 9 w kosz.</p> <p>{ 6 w helach.</p>	
	„	230			„	230		

Benennung der Gegenstände	Betrag des Zolles für die Einfuhr			
	Masstab der Verzollung	Zoll- betrag		Gesetzliche Tara
		fl.	kr.	
<p>Anmerkung 1. Zu den Parfümeriewaaren werden auch alle Gattungen parfümirte Essige, Fette, Oele und Seifen gerechnet, wenn sie in Behältnissen vorkommen, die nicht mehr als 1/2 Mass enthalten (oder die Seifen in Stücken, die nicht mehr als 1/2 Pfund wiegen), oder die Behältnisse nach ihrer Beschaffenheit höher als 15 fl. der Centner belegt sind.</p> <p>Anmerkung 2. Parfümeriewaaren in Behältnissen von edlen Metallen oder Bijouterien werden als feine zusammengesetzte Waaren behandelt.</p>				
8. Bittererde und Braunstein :				
a) Bittererde	1 Centner netto	5	—	} 16 in Fässern oder Kisten 9 in Körben 6 in Ballen
b) Braunstein	1 Centner sporco	—	5	
9. Rohe Häute (d. i. grüne oder trockene, auch geschlzene, jedoch nicht weiter bearbeitete):				
a) Gemeine rohe Häute, d. i. Rinds- (Bison-, Büffel-, Ochsen-, Terzen-, Stier-, Kuh- und Kalbs-), Pferd- (Pferd-, Füllen-, Maulthier-), Esels-, Kamehl-, Dachs-, Hunds-, Schwein-, Gemsen-, Hirsch-, Reh-, Elend- und Rennthier-, Flusspferd und Rhinoceros-Häute, dann gemeine Schaf- (Schöpsen-, Sterbling- und Lammshäute), gemeine Ziegen- (Ziegen-, Bocks- und Kitzenhäute), Hasen- und Fischhäute	detto	—	25	} 13 in Fässern oder Kisten 9 in Körben 6 in Ballen
b) Rohe Häute, nicht besonders benannte	1 Centner netto	2	30	
10. Glas in rohen Platten, gemeines, grünes oder weisses	detto	5	—	} 23 in Fässern und Kisten 3 in Körben und Gebänden
11. Bücher, Karten (wissenschaftliche), Musikalien	detto	3	—	

Denominazione degli oggetti	Importo del dazio per l'importazione			Nazwa przedmiotów	Kwota cła w przywozie			
	Misura del oggetto daziato	Importo del dazio	Tara legale		Pomiar ocelenia	Kwota cła		Tara prawya
						f.	C.	
<p>10. Vetro in lastre, ordinario verde o bianco</p> <p>11. Libri, carte (scientifiche) musiche . .</p> <p>Annotazione I. I libri con figure saranno trattati come libri se le figure sono legate, cucite, inquadernate, ed appartengono al libro medesimo. In caso contrario le figure verranno daziate separatamente ed allorché la separazione non si possa effettuare, l'intera opera sarà daziata come figure sulla carta.</p> <p>Annotazione II. I libri legati la di cui legatura è munita di fermagli od altri ornamenti di metallo o di bijouterie saranno trattati come lavori di carta non nominati a parte.</p>	1 Cent. netto	5	<p>{ 23 in botti o casse</p> <p>{ 13 in ceste e corbe</p>	<p>10. Szkło w płytach surowych, pospolite, zielone lub białe . . .</p> <p>11. Książki, karty (scyentificzne) nóty muzyczne.</p> <p>Uwaga I. Książki z obrazami, uważane będą w postępowaniu celnym wtedy tylko jako książki jeżeli obrazy razem z książką są oprawione, zeszyte lub w nią włożone, a oraz do książek należące; w przeciwnym razie, poddać należy oceleniu obrazy albo oddzielnie, albo też jeżeli oddzielenie nastąpić nie może, całe dzieło jako obrazy na papierze.</p> <p>Uwaga II. Książki oprawione, których oprawy opatrzone są zamczkami lub klamerkami (fermoarami), albo też innymi ozdobami roboty metalowej lub jubilerskiej, uważane będą za roboty papierowe, oddzielnie niewymienione.</p>	1 Cent. netto	5	<p>{ 23 w beczk. lub skrzyn. 13 w kosz. i naczyniach wiązanych.</p> <p>{ 13 w beczk. i skrzyn. 6 w kosz. 4 w belach</p>	

Benennung der Gegenstände	Betrag des Zolles für die Einfuhr			
	Masstab der Verzollung	Zoll- betrag		Gesetzliche Tara
		fl.	kr.	
<p><i>Anmerkung 1. Bücher mit Bildern werden dann als Bücher behandelt, wenn die Bilder dem Buche beigegeben, beigeftet, eingelegt sind und zu dem Buche gehören, im entgegengesetzten Falle sind entweder die Bilder gesondert, und, wofern die Sonderung nicht zulässig ist, das ganze Werk als Bilder auf Papier zu verzollen.</i></p> <p><i>Anmerkung 2. Gebundene Bücher, deren Einbände mit Schliessen oder anderen Verzierungen von Metall- oder Bijouterie-Arbeiten versehen sind, werden als Papier-Arbeiten nicht besonders benannte behandelt.</i></p>				

Traktat między Austryą i Sardynią z dnia 22. Listopada 1851,

dla powstrzymania przemytnictwa na La Maggiore tudzież na rzekach Po i Ticino.

Zawarty w Turynie dnia 22. Listopada 1851 r., ratyfikowany w Wiedniu 22. Lutego 1852 r.

My Franciszek Józef pierwszy, z Bożej łaski Cesarz Austriacki;

Król Węgierski i Czeski, Król Lombardyi i Wenecyi, Dalmacyi, Kroacyi, Sławonii, Galicyi, Lodomeryi i Illiryi; Król Jeruzolimy i t. d.; Arcyksiąże Austrii; Wielki - Książę Toskany i Krakowa; Książę Lotaryngii, Solnogradu, Styryi, Karyntyi, Krainy i Bukowiny; Wielki-Książę Siedmiogrodu; Margrabia Morawii, Książę górnego i dolnego Szląska, Modeny, Parmy, Piacency i Gwastalli, Oświecima i Zatora, Cieszyna, Fryjulu, Raguzy i Zadry; książęcony Hrabia Habsburga. Tyrolu, Kiburga, Gorycyi i Gradyski, Książę Trydentu i Bryksenu; Margrabia górnej i dolnej Luzacyi i na Istrii; Hrabia Hohenembsu, Feldkirchu, Bregencu, Sonnenberga i t. d.; Pan Tryestu, Kattary i na Marchii windyjskiej; Wielki-Wojewoda województwa Serbii i t. d. i t. d.

Czynimy niniejszem wiadomo wszem w obec i każdemu z osobna, komu na tem zależy:

Ponieważ w celu powstrzymania przemytnictwa, pomiędzy pełnomocnikiem Naszym i pełnomocnikiem Najjaśniejszego Króla Sardynii, ułożoną, zawartą i podpisaną została nowa konwencya w dniu 20. Listopada roku zeszłego, treści następującej:

Tekst pierwotny.

Sua Maestà l' Imperatore d' Austria e Sua Maestà il Re di Sardegna volendo reprimere il frequente contrabbando che si commette nelle acque dei rispettivi dominj del Lago Maggiore, del Ticino e del Po, hanno ordinato che si prendessero tra i due Governi gli opportuni concerti, affine di rinnovare la Convenzione del quattro

Przekład.

Jego C. K. Apostolska Mość, Najaśniejszy Cesarz Austrii i Jego Król. Mość Najjaśniejszy Król Sardynii, pragnąc powstrzymać częste przemytnictwa, popełniane na wodach Swych krajów, dotyczących na jeziorze Lago Maggiore i na rzekach Po i Ticino, nakazali, ażeby pomiędzy obudwoma rządami, poczynione były odpowiednie

Vertrag zwischen Oesterreich und Sardinien vom 22. November 1851.

zur Unterdrückung des Schleichhandels auf dem Lago Maggiore und auf den Flüssen Po und Ticino,

abgeschlossen zu Turin am 22. November 1851, ratificirt in Wien am 22. Februar 1852.

Nos Franciscus Josephus Primus,
divina favente clementia Austriae Imperator;
 Rex Hungariae, Bohemiae, Lombardiae et Venetiarum, Dalmatiae, Croatiae, Slavoniae, Galiciae, Lodomeriae et Illiriae; Rex Hierosolymae etc.; Archidux Austriae; Magnus Dux Hetruriae et Cracoviae; Dux Lotharingiae, Salisburgi, Styriae, Carinthiae, Carnioliae et Bucovinae; Magnus Princeps Transilvaniae; Marchio Moraviae; Dux superioris et inferioris Silesiae, Mutinae, Parmae, Placentiae et Quastalae, Osveciniae et Zatoriae, Teschiae, Forojulii, Ragusae et Gaderae etc.; Comes Habsburgi, Tirolis, Kyburgi, Goritiae et Gradiscae; Princeps Tridenti et Brixinae etc.; Marchio superioris et inferioris Lusatiae et Iстриae; Comes Altae-Amisiae, Feldkirkiae, Brigantiae, Sonnenbergae etc.; Dominus Tergesti, Cattari, Marchiae Slavoniae etc. etc.

Notum testatumque omnibus et singulis, quorum interest, tenore praesentium facimus:

Postquam ad reprimendam negotiationem furtivam Nostrum inter et Suae Majestatis Regis Sardiniae plenipotentiarium nova die 20. Novembris anni elapsi Augustae Taurinorum conventio inita, conclusa et signata sit, tenoris sequentis:

Uebersetzung.

Seine k. k. Apostolische Majestät der Kaiser von Oesterreich und Seine Majestät der König von Sardinien Willens die häufigen Schwärzungen zu unterdrücken, welche auf den Gewässern ihrer betreffenden Gebiethes Lago Maggiore, des Ticin und des Po begangen werden, haben verordnet, dass zwischen beiden Regierungen die ent-

Dicembre 1834, introducendovi quei miglioramenti e quelle modificazioni che l'esperienza ha consigliati, e ciò anche in esecuzione dell' Articolo V degli articoli separati ed addizionali al trattato di pace del 6 Agosto 1849; e per ciò hanno nominato a loro Plenipotenziarj cioè:

Sua Maestà l'Imperatore d'Austria:

Il Conte Rodolfo Apponyi, Suo Ciambellano ed Inviato Straordinario e Ministro Plenipotenziario presso Sua Maestà il Re di Sardegna; e

Sua Maestà il Re di Sardegna:

Il Cavaliere Luigi Cibrario, Cavaliere dell'Ordine Civile di Savoja, Commendatore dell'Ordine dei S. S. Maurizio e Lazzaro, Senatore del Regno, i quali dopo lo scambio dei rispettivi pienipoteri che si sono riconosciuti regolari, hanno convenuto e stipulato gli articoli seguenti:

Articolo 1.

Tutte le barche, qualunque ne sia la nazione, le quali navigando nel Lago Maggiore o sui fiumi Ticino e Po entrano nelle acque comprese nei dominj Austriaci e Sardi per proseguire il viaggio lungo il corso del lago o dei fiumi anzidetti a qualsivoglia destinazione, indipendentemente da ciò a cui fossero tenute in forza dei regolamenti di sanità e di polizia, debbono essere soggette alla visita degli Uffiej di dogana per assicurarsi che avendo esse a bordo sale, tabacco ed altri generi di privata, questi generi siano destinati ad essere recati ai magazzini appartenenti alle finanze di alcuno dei Governi limitrofi, il

układy dla odnowienia traktatu z dnia 4. Grudnia 1834 r. i wprowadzenia do niego takich poprawek i zmian, jakie nakazuje doświadczenie; a to także w wykonaniu Art. V^{go} artykułów oddzielnych i dodatkowych do traktatu pokoju z dnia 6. Sierpnia 1849; mianowali przeto pełnomocnikami Swymi

Jego C. K. Apostolska Mość, Najjaśniejszy Cesarz Austri

mianował hrabiego Rudolfa Apponyi, Swego szambelana, nadzwyczajnego posła i umocowanego ministra u dworu Jego Król. Mości Najjaśniejszego Króla Sardynii; a zaś

Jego Król. Mość, Najjaśniejszy Król Sardynii

mianował kawalera Ludwika Cibrario, kawalera sabaudzkiego orderu zasług, komandora orderów śś. Maurycego i Łazarza, senatora państwa, — którzy po zamianie właściwych pełnomocnictw, uznanych za formalne, zgodzili się i zawarowali artykuły następujące:

Artykuł 1.

Wszelkie statki, do jakiegobądź państwa należące, wstępujące przy żegludze na Lago Maggiore, Po lub Ticino, do wód objętych krajami austriackimi i sardyńskimi, w celu odbywania żeglugi wzdłuż wspomnianego jeziora lub rzek wspomnianych do jakiegobądź miejsca przeznaczenia, będą winne, oprócz tego, do czego są zobowiązane, na mocy przepisów sanitarnych i policyjnych, poddać się pod rewizję urzędów celnych, a to dla przekonania się, że w razie, jeżeli mają ładunek soli, tytoniu i innych przedmiotów, stanowiących monopolium państwa, rzeczy takowe przeznaczone są do składów, należących do skarbu jednego

sprechenden Uebereinkommen getroffen werden, um den Vertrag vom 4. December 1834 zu erneuern, und in denselben jene Verbesserungen und Veränderungen einzuführen, welche die Erfahrung anrät, und zwar dieses auch in Ausführung des Artikel V der Separat- und Additional-Artikel zu dem Friedensvertrage vom 6. August 1849; sie haben daher zu ihren Bevollmächtigten ernannt, und zwar:

Seine k. k. Apostolische Majestät der Kaiser von Oesterreich,

den Grafen Rudolph Apponyi, Allerhöchstdessen Kämmerer, ausserordentlichen Gesandten und bevollmächtigten Minister bei Seiner Majestät dem Könige von Sardinien; und

Seine Majestät der König von Sardinien,

den Ritter Luigi Cibrario, Ritter des savoyischen Verdienst-Ordens, Commandeur des St. Mauritius- und Lazarus-Ordens, Senator des Reiches, welche nach Auswechslung ihrer bezüglichen Vollmachten, welche als regelrecht erkannt wurden, über folgende Artikel übereingekommen sind, und selbe bedungen haben:

Artikel 1.

Alle Fahrzeuge, von was immer für einer Nation, welche in Beschiffung des Lago Maggiore oder des Ticin und Po in die, vom österreichischen und sardinischen Gebiete eingeschlossenen Gewässer eintreten, um ihre Fahrt längs des genannten Sees oder der genannten Flüsse nach was immer für einem Bestimmungsort fortzusetzen, müssen unabhängig von demjenigen, wozu sie Kraft der Sanitäts- und Polizeivorschriften verpflichtet sind, der Untersuchung der Zollämter unterzogen werden, um sich zu überzeugen, dass, wenn sie an Bord Salz, Tabak und andere Gegenstände der Staatsmonopole haben, diese Güter bestimmt

che dovrà essere comprovato da regolari documenti.

Se le barche provengono dal Lago Maggiore in direzione verso le rispettive sponde Austriache o Sarde, la visita come sopra dovrà effettuarsi soltanto a richiesta degli agenti di finanza di quello dei due Stati alle cui sponde si troveranno più vicine le barche.

Entrando le barche nelle parti del Ticino e del Po soggette al dominio Austriaco o Sardo, qualunque ne sia la provenienza o la destinazione, la visita ha luogo all' Ufficio che s'incontra più prossimo al punto d'ingresso; epperò dovranno i conduttori farne la dichiarazione al primo Ufficio di dogana sotto le pene comminate dalle rispettive leggi per la tentata introduzione in frode.

Qualora i patroni, proprietari o conducenti di esse barche di opponessero alla visita prescritta da questo articolo, si farà luogo contro di essi all'applicazione delle pene portate dai veglianti regolamenti secondo la qualità dei casi e la gravità dei fatti.

Articolo 2.

Nessuna barca, senza distinzione della qualità del carico, può approdare in altro luogo fuorchè in quello ove trovasi stabilito un Ufficio daziario e nei limiti determinati dai segnali che vi sono collocati dall' Ufficio stesso, col mezzo di parti indicatori ossia stipiti.

Anche in detti luoghi non si potrà intraprendere nemmeno in parte lo scarico, se prima non siasene ottenuta l'autorizzazione, del Ricevitore dell' Ufficio.

z państw graniczących; co udowodnionem być ma dokumentami w formie należytej wystawionemi.

Jeżeli statki z Lago Maggiore płyną w kierunku brzegów austriackich lub sardyńskich, rewizya wyż rzeczona odbywać się będzie tylko na żądanie agentów skarbowych tego państwa, którego brzegu są bliższemi.

Jeżeli statki wstępują w części rzek Ticino lub Po, podległe zwierzchnictwu austriackiemu lub sardyńskiemu; rewizya odbywać się będzie bez względu na ich pochodzenie lub miejsce przeznaczenia, przy tym urzędzie, który się znajduje najbliżej punktu, przez który wstępują, a przewodniczący statków, obowiązani będą uczynić deklaracyę przy pierwszym urzędzie celnym, pod karą, zagrożoną prawami właściwemi na przemytnictwo zamierzone.

Gdyby patronowie, właściciele lub przewodnicy tychże statków, opierali się rewizyi przepisanej artykułem niniejszym, wówczas podpadną karom, ustanowionym w przepisach istniejących, według właściwości przypadków i wielkości przewinienia.

Artykuł 2.

Żadna barka, bez różnicy jaki ma ładunek, nie może lądować w innem miejscu jak tylko w takim, w którym się znajduje urząd celny, i tylko w tych granicach, które tamże przez sam urząd wytknięte są, przez oznaczenie za pomocą palów lub żerdzi.

Nawet w miejscach wspomnionych, nie będzie można skutecznić wyładowania choćby tylko częściowego, jeżeli na to wprzód nie zezwolił poborca tegoż urzędu.

seien nach solchen Niederlagen gebracht zu werden, welche den Finanzen eines der angränzenden Staaten gehören, was durch regelmässige Urkunden erwiesen werden muss.

Wenn die Fahrzeuge vom Lago Maggiore in der Richtung gegen die bezüglichlichen österreichischen oder sardinischen Ufer vorgehen, so hat die obervähnte Untersuchung nur auf Verlangen der Finanz-Agenten jenes der beiden Staaten zu geschehen, dessen Ufer sich die Fahrzeuge näher befinden.

Wenn die Fahrzeuge in die Theile des Ticin oder Po eintreten, welche der österreichischen oder sardinischen Hoheit unterworfen sind, so hat die Untersuchung, welches auch ihre Herkunft oder Bestimmung sei, bei dem Amte Statt, welches sich dem Puncte des Eintrittes am nächsten befindet, und die Schiffsführer werden unter der, durch die bezüglichlichen Gesetze für die versuchte Einschwärzung angedrohten Strafe die Erklärung bei dem ersten Zollamte machen müssen.

Wenn die Patrone, Eigenthümer oder Führer dieser Schiffe sich der durch diesen Artikel vorgeschriebenen Durchsuchung widersetzen würden, so wird gegen dieselben die Anwendung jener Strafen stattfinden, welche durch die bestehenden Vorschriften nach der Eigenschaft der Fälle und der Schwere der Thatsachen verhängt sind.

Artikel 2.

Keine Barke, ohne Unterschied der Beschaffenheit der Ladung, kann an einem andern Orte anlanden, als an jenem, wo sich ein Zollamt befindet und innerhalb der Gränzen, welche durch die daselbst von dem Amte selbst angebrachte Bezeichnung mittelst Anzeigepfähle oder Stangen angegeben sind.

Auch in den genannten Orten kann eine, selbst nur theilweise Ausladung, nicht unternommen werden, wenn nicht vorher die Erlaubniss des Einnehmers des Amtes hiezu erfolgt ist.

Articolo 3.

È vietato espressamente a qualunque barca:

1. di prendere terra, bordeggiare, gettar l'ancora, o soffermarsi con qualsivoglia altro mezzo, fuori degli stabiliti luoghi d'approdo, tanto nelle acque del Lago Maggiore entro la distanza di 200 metri dalla sponda Austriaca e Sarda, quanto nelle parti Austriache e Sarde del Ticino e del Po senza averne prima ottenuta l'autorizzazione, la quale sarà concessuta soltanto per quei punti, che possono essere sorvegliati da un Ufficio di Dogana e per quel tempo che si reputerà da esso necessario.

2. Di collocare od introdurre fra la barca e la spiaggia o riva piccoli battelli o qualunque altro mezzo natante, che possa servire al trasporto del carico a terra o viceversa da questa alla nave.

Articolo 4.

Nelle premesse disposizioni s'intendono per gli effetti della presente convenzione, compresi i seni, canali ed isole esistenti nei fiumi Po e Ticino.

Articolo 5.

Qualunque barca il cui ponte fosse congiunto alla riva ed alla sponda ovvero che in altra maniera avesse preso terra, si considera come realmente approdatavi e quindi incumberà al conduttore o conduttori l'obbligo d'adempiere alle dichiarazioni daziarie prescritte dai regolamenti generali per la dovuta verificaione dell'Ufficio.

Artykuł 3.

Oprócz tego, zakazanem jest każdemu statkowi:

1) lądować zewnątrz miejsc do lądowania przeznaczonych, tak w prądzie poprzecznym jeziora Lago Maggiore, w odległości 200 metrów od brzegu austriackiego i sardyńskiego, jakoteż w częściach austriackich i sardyńskich rzek Ticino i Po; żeglować wzdłuż brzegu tam i napowrót (bordeggiare), zarzucać kotwice lub utwierdzać się w jakibądź sposób inny zewnątrz miejsc, przeznaczonych do lądowania, nie uzyskawszy wprzód pozwolenia do tego, które udzielonem będzie tylko dla punktów, mogących być strzeżonemi przez urząd celny i tylko na czas, uważany przez urząd za potrzebny.

2) Między statkiem i brzegiem, stawiać małe okręty lub inne rzeczy pływające, mogące służyć do transportu ładunku na ląd, lub odwrotnie z lądu na statek.

Artykuł 4.

W postanowieniach poprzedzających, objętymi są, co do skutku niniejszego traktatu, także zatoki, kanały i wyspy na rzekach Po i Ticino.

Artykuł 5.

Każdy statek, który mostkiem połączony będzie z brzegiem, lub który w inny sposób połączony został z lądem, uważany będzie za przybity do brzegu, a przewodnik lub przewodnicy, obowiązani będą czynić celne deklaracje, przepisane w regulaminach powszechnych, dla uzyskania należytego potwierdzenia ze strony rządu.

Artikel 3.

Es ist ausdrücklich jedem Fahrzeuge verboten:

1. *Ausserhalb der bestimmten Anlandplätze, sowohl in den Querstrom des Lago Maggiore innerhalb der Entfernung von 200 Metres von dem österreichischen oder sardinischen Ufer, als in den österreichischen und sardinischen Theilen des Ticin und des Po zu landen, längs des Ufers hin und her zu fahren (bordeggiare), Anker zu werfen oder durch jedes andere Mittel sich ausserhalb der bestimmten Anlandplätze zu befestigen, ohne früher die Erlaubniss erhalten zu haben, welche nur für jene Punkte ertheilt werden wird, welche von einem Zollamte überwacht werden können und nur für jene Zeit, welche von demselben für nothwendig erachtet werden wird.*

2. *Zwischen dem Fahrzeuge und dem Ufer kleine Schiffe oder irgend ein anderes schwimmendes Mittel zu stellen, welche zum Transporte der Ladung auf das Land oder umgekehrt von diesem auf das Fahrzeug dienen könnten.*

Artikel 4.

In die vorausgeschickten Bestimmungen werden bezüglich der Wirkungen des gegenwärtigen Vertrages die Buchten, Canäle und Inseln in den Flüssen Po und Ticino als einbezogen verstanden.

Artikel 5.

Jedes Fahrzeug, dessen Landungssteg mit dem Ufer oder Gestade verbunden wäre, oder welches auf eine andere Art sich mit dem Lande in Verbindung gesetzt hätte, wird als wirklich gelandet betrachtet, und es wird dem Führer oder den Führern obliegen, die durch die allgemeinen Reglements vorgeschriebenen zollämthlichen Erklärungen behufs der gebührenden Bestätigung des Amtes abzugeben.

Articolo 6.

La dichiarazione del carico ossia dei generi sarà presentata subito dopo l'approdo ed in un termine non maggiore tutt' al più di un' ora; avrà quindi tosto luogo la visita del carico giusta i regolamenti generali.

Qualora le merci o generi fossero dichiarati per una destinazione di scarico diversa da quella del luogo d' approdo, e per cui si voglia proseguire il viaggio per acqua, i conduttori o proprietari dovranno ivi munirsi di bolletta a cauzione vincolata al certificato d' arrivo delle merci all' Ufficio della dichiarata destinazione se questa sarà per un punto dei due dominj Austriaco e Sardo; oppure all' ultimo Ufficio del confine d' acqua dell' uno o dell' altro dominio rispettivamente, se le merci fossero destinate all' estero; sotto l' osservanza in oltre delle forme, cautele e condizioni stabilite per le spedizioni di transito. I conduttori e proprietari delle barche i quali dopo seguito l' approdo ripartissero col loro carico senza essere muniti della prescritta bolletta a cauzione, incorreranno nella pena di una multa di 300 Lire.

Articolo 7.

I molini posti fra il Thalweg dei fiumi Po e Ticino e la sponda Austriaca o Sarda, si consideranno come situati rispettivamente nel territorio Austriaco o Sardo, e sono soggetti all' esercizio degli agenti di finanza dello Stato nelle cui acque si trovano. Se vi si rinvencono generi, merci od altri oggetti riguardo ai quali non siano stati adempiuti i regolamenti di finanza, si procederà al loro sequestro ed agli altri atti occorrenti

Artykuł 6.

Deklaracya ładunku lub towarów, uczynioną będzie zaraz po przybiciu do brzegu, a najdalej w przeciągu godziny jednej, poczem wykonaną zostanie natychmiast rewizya ładunku według przepisów powszechnych.

Jeżeli towary lub rzeczy zadeklarowane zostaną nie do miejsca, w którym statek przybił do brzegu, lecz do innego, w którym ma być wyładowanym, dokąd wodą udać się zamysła, wówczas przewodnicy lub właściciele, winni będą zaopatrzyć się tamże boletą przekazującą (*bolletta a cauzione*), wymagającą potwierdzenia przybycia towarów ze strony urzędu miejsca, do którego towary przeznaczonemi były, jeżeli takowe znajduje się w obrębie krajów austryackich lub sardyńskich, albo też jeżeli towary przeznaczone są za granicę, ze strony urzędu ostatniego granicy wodnej, jednego lub drugiego z państw dotyczących, a to przy zachowaniu form, przepisów i warunków, przepisanych dla przesełek przechodowych.

Przewodnicy lub właściciele statków, którzy po przybiciu do brzegu z ładunkiem swoim dalej pływają, nie będąc zaopatrzeni przepisaną boletą przekazującą, podpadną karze 300 lir.

Artykuł 7.

Młyny, położone między doliną rzek Po i Ticino a brzegiem austryackim lub sardyńskim, uważanemi będą za leżące w obrębie austryackim i sardyńskim i podlegają czynnościom urzędowym ajentów skarbowych tego państwa, w którego wodach się znajdują. Jeżeli w nich znalezione będą rzeczy, towary lub inne przedmioty, względem których nie uczyniono zadosyć przepisom celnym, wówczas zostaną zaję-

Artikel 6.

Die Erklärung der Ladung oder der Waaren wird sogleich nach der Landung und in Zeitfrist von höchstens einer Stunde abgegeben, und hiernach alsbald die Untersuchung der Ladung nach den allgemeinen Vorschriften vorgenommen werden.

Wenn die Waaren oder Güter für einen von dem Landungsplatze verschiedenen Ausladungsort erklärt werden, nach welchen die Fahrt zu Wasser fortgesetzt werden will, so werden die Führer oder Eigenthümer sich daselbst mit einer Anweisungsbollette (bolletta a cauzione) versehen müssen, welche an die Bestätigung des Anlangens der Waaren bei dem Amte der erklärten Bestimmung, wenn diese an einem Punkte der österreichischen oder sardinischen Gebiete sich befindet, oder wenn die Waaren nach dem Auslande bestimmt sind, bei dem letzten Amte der Wassergränze des einen oder anderen betreffenden Staates gebunden wird, und dieses unter Beobachtung der Formen, Vorsichten und Bedingungen, welche für die Durchfuhrsendungen festgesetzt sind.

Die Führer und Eigenthümer der Burken, welche nach erfolgtem Anlanden mit ihrer Ladung weiter fahren, ohne mit der vorgeschriebenen Anweisungsbollette versehen zu seyn, verfallen in eine Geldstrafe von 300 Lire.

Artikel 7.

Die Mühlen, welche zwischen dem Thalwege des Po und Ticin und dem österreichischen oder sardinischen Ufer gelegen sind, werden als in dem betreffenden österreichischen oder sardinischen Gebiete gelegen angesehen und sind den Amtshandlungen der Finanzagenten des Staates unterworfen, in deren Gewässern sie sich befinden. Wenn daselbst Güter, Waaren oder andere Gegenstände vorgefunden werden, hinsichtlich deren die Ge-

per l'accertamento legale della contravvenzione. temi i zaszkle przekroczenie, dochodzone będzie drogą urzędową.

Articolo 8.

Qualunque approdo, scarico o deposito di merci, ancoraggio, bordeggiamento, trasbordo o stazionamento in luogo illecito o non autorizzato sarà considerato per una violazione della linea doganale e quindi darà luogo alle pene stabilite per fatto di contrabbando.

Articolo 9.

Sono eccettuati dalle precedenti disposizioni i casi di forza maggiore, i quali rendessero assolutamente necessario l'approdo, lo scarico, l'ancoraggio, il bordeggiamento, il trasbordo o lo stazionamento vietati, legalmente provati in concorso dell'Autorità giudiziaria o locale.

Verificandosi però un accidente di forza maggiore dovrà essere dato immediato avviso al più prossimo Ufficio di Dogana nel termine di un'ora, da che ebbe luogo il fatto vietato, a cura dei conduttori. In difetto del che non sarà ammessa giustificazione alcuna.

Articolo 10.

I porti ed ogni altro mezzo di tragitto sotto qualsivoglia denominazione sui fiumi Po e Ticino ed egualmente il loro carico o trasporto sebbene recato sopra carri, barre, vetture e simili, sono essi pure soggetti alle presenti disposizioni, per ciò che concerne l'approdo, le dichia-

Artykuł 8.

Wszelkie przybicie do brzegu, wyładowanie lub składanie towarów, zarzucanie kotwicy, przejazdki tam i napowrót wzdłuż brzegu (*bordeggiare*), przeładowanie lub zatrzymywanie się w miejscach zakazanych bez pozwolenia, uważane będą za przekroczenie linii celnej, podpadające karom wyznaczonym na wypadki przemytnictwa.

Artykuł 9.

Z pod postanowień niniejszych wyjątemi są wypadki nie odpornego przymusu, które bezwarunkowo koniecznymi czynią zakazane przybicie do brzegu, wyładowanie, zarzucenie kotwicy, przejazdki tam i na powrót wzdłuż brzegu, przeładowanie, lub zatrzymywanie się, jeżeli są prawnie dozwiedzionymi z dochodzenia władz sądowych lub miejscowych. Jeżeli się więc potwierdzi wypadek przymusu nieodpornego, przewodniczący okrętu, obowiązani będą w przeciągu godziny jednej po skutecznym czynności zakazanej, donieść o tem wprost urzędowi celnemu. W razie opuszczenia tego, żadne usprawiedliwienie przyjętem nie będzie.

Artykuł 10.

Przewozy i wszelkie inne jak bądź nazwane środki przewożenia na rzekach Po i Ticino, tudzież ładowanie (czyli przewożenie rzeczy, bądź na taczkach, wozach ciężarowych lub osobowych itd.), podlegają także postanowieniom niniejszym, o ile się tyczą przybicia do brzegów, deklaracji,

fällsvorschriften nicht erfüllt worden sind, so wird mit ihrer Beschlagnahme und den andern zur gesetzlichen Erhebung der Uebertretung dienlichen Amtshandlungen vorgegangen werden.

Artikel 8.

Jegliches Anlanden, Ausladen oder Ablegen von Waaren, Ankern, Hin- und Herfahren längs des Ufers (bordeggiate), Umladen oder Aufhalten an verbotenen Orten oder ohne Erlaubniss wird als eine Verletzung der Zoll-Linie betrachtet werden, und daher den für Schleichhandelsfälle festgesetzten Strafen Raum geben.

Artikel 9.

Ausgenommen von den gegenwärtigen Bestimmungen sind die Fälle eines unwiderstehlichen Zwanges, welche das verbotene Anlanden, Ausladen, Ankern, Hin- und Herfahren am Ufer, Umladen oder Anhalten unbedingt nöthig machen würden, wenn sie im Einvernehmen der gerichtlichen oder Local-Behörden gesetzlich erwiesen sind. Wenn demnach ein Fall unwiderstehlichen Zwanges sich bestätigt, wird hievon unmittelbar die Anzeige dem nächsten Zollamte, während der Frist Einer Stunde, nachdem die verbotene Handlung stattgefunden hat, von Seite der Schiffsführer erstattet werden müssen. Im Unterlassungsfalle ist jede Rechtfertigung unzulässig.

Artikel 10.

Die Ueberfahrten und jedes andere, wie immer genannte Mittel der Uebersetzung auf dem Po und Ticin, und ebenso die Beladung (oder Ueberführung der betreffenden Güter, sie möge auf Karren, Last- oder Personenwagen u. dgl. bewerkstelliget werden), sind eben-

razioni, lo scarico, l'ancoraggio, o stazionamento, il bordeggio ed il trasbordo.

Nel caso di contravvenzione, oltre le pene incorse dai passeggeri, proprietari, o consegnatarj degli oggetti, i conduttori dei detti porti, o altri mezzi natanti incorreranno per la loro specialità nella multa di L. 300.

Articolo 11.

Se non è presentata la dichiarazione nel modo e nel termine ordinati dai precedenti articoli 5 e 6, ovvero se la dichiarazione si scopre infedele od inesatta, si procederà per l'applicazione delle pene stabilite per simili contravvenzioni a tenore dei regolamenti generali.

Articolo 12.

Per le trasgressioni di polizia rimangono fermi i veglianti relativi regolamenti.

Articolo 13.

Sarà in facoltà dei due Governi di stabilire tanto sul Lago Maggiore quanto sui fiumi Ticino e Po delle imbarcazioni di guardie, onde meglio assicurare l'esecuzione delle intese cautele e la repressione e punizione delle frodi e contravvenzioni.

Nell'esercizio della sorveglianza nel Lago Maggiore gli agenti di finanza dei due Stati non potranno approssimarsi a minor distanza di 200 metri alla riva dello Stato costipulante; e in quanto ai fiumi Po e Ticino, non potranno sotto alcun pretesto approdare. Sono eccettuati naturalmente il caso di forza maggiore e quello di fermi di barche, merci o persone fatti dagli agenti di finanza d'uno Stato sulle acque di dominio dell'altra Potenza e sulle isole dei fiumi Po e Ticino, per cui occorre

wyładowania, zarzucania kotwic, lub zatrzymywania się, przejeżdżania tam i na powrót wzdłuż brzegów i przeładowywania.

W razach przestąpienia, oprócz kar, którym ulegną pasażery, właściciele lub odbierający przedmioty, podpadną przewodnicy takowych przepraw lub innych środków wodno-transportowych, dla swej osoby, karze lir 300.

Artykuł 11.

Jeżeli deklaracya nie będzie podaną w sposobie przepisany w poprzedzających Art. 5 i 6, lub jeżeli się okaże takowa nierzetelną lub niedokładną, wówczas wymierzone będą kary, ustanowione na podobne przekroczenia w przepisach powszechnych.

Artykuł 12.

Względem przestępstw policyjnych, przepisy istniejące obowiązywać będą.

Artykuł 13.

Będzie wolno obudwom rządowom ustawić okręty strażnicze tak w Lago Maggiore jako też na rzekach Po i Ticino, ażeby tem lepiej ubezpieczyć wykonanie zamierzonych środków ostrożności, tudzież powstrzymanie i ukaranie przemytnictwa.

Ajenci skarbowi państw obudwóch, nie będą mogli przy strażowaniu na Lago Maggiore zbliżyć się do brzegu państwa kontraktującego w mniejszej odległości jak 200 metrów, zaś na rz. Po i Ticino pod żadnym pozorem nie będzie im wolno przybić do brzegu. Rozumie się, iż wyjątkami są przypadki wydarzeń gwałtownych, tudzież wypadki przytrzymania statków, towarów lub osób, uskuteczionych przez agentów skarbowych jednego państwa na wodach, do obrębu drugiego państwa należących, tudzież

falls den gegenwärtigen Bestimmungen unterworfen, in soferne es das Anlanden, die Erklärung, das Ausladen, das Ankern oder den Aufenthalt, das Hin- und Herfahren längs des Ufers und das Umladen betrifft.

In Uebertretungsfällen werden, ausser den Strafen, welchen die Passagiere, Eigenthümer oder Uebernehmer der Gegenstände unterliegen, die Führer dieser Ueberfahrten oder anderen schwimmenden Transportmittel für ihre Person der Strafe von 300 Lire verfallen.

Artikel 11.

Wenn die Erklärung nicht in der in den vorhergehenden Artikeln 5 und 6 angeordneten Weise überreicht wird, oder wenn die Erklärung sich als unrichtig oder nicht genau herausstellt, wird mit Anwendung der für ähnliche Uebertretungen durch die allgemeinen Vorschriften festgesetzten Strafen vorgegangen.

Artikel 12.

Für die polizeilichen Uebertretungen bleiben die bestehenden betreffenden Vorschriften aufrecht.

Artikel 13.

Es wird in der Macht der beiden Regierungen stehen, sowohl auf dem Lago Maggiore, als auf dem Po und Ticin Wachtschiffe aufzustellen, um die Ausführung der beabsichtigten Vorsichtsmassregeln und die Unterdrückung und Bestrafung des Schleichhandels besser zu sichern.

Die Finanz-Agenten der beiden Staaten werden bei Ausübung der Ueberwachung auf dem Lago Maggiore sich nicht auf eine geringere Distanz als 200 Meters dem Ufer des anderen vertragschliessenden Staates nähern, und in Betreff des Po und Ticin unter keinem Vorwande landen können. Natürlich ist der Fall eines gewaltsamen Ereignisses und jener der Anhaltungen von Fahrzeugen, Waaren und Personen ausgenommen, welche durch die Finanz-Agenten eines Staates auf den Gewässern des Gebietes der anderen Macht und

la consegna all'Ufficio di Dogana di quest'ultima, è infine similmente eccettuato il caso in cui gli agenti dei due Governi fossero concorsi simultaneamente all'arresto.

Nel caso di questo simultaneo concorso, il prodotto delle contravvenzioni sarà diviso per eguali porzioni fra le due Amministrazioni. Il procedimento sarà formato nello Stato alla cui sponda sarà più prossimo il luogo dell'arresto, e secondo le leggi in esso vigenti, senza che per la incerta pertinenza all'uno o all'altro dominio del sito o dell'isola in cui avrà avuto luogo il sequestro degli oggetti per parte degli agenti di finanza di ambedue i Governi, ed anche di uno solo di essi possa farsi od ammettersi eccezione alcuna.

Articolo 14.

Qualunque mercanzia od altro genere che provenendo da paese estero passerà in transito per gli Stati Sardi alla Lombardia Austriaca o viceversa dalla Lombardia Austriaca passerà in transito agli Stati Sardi sortendo dai confini di terra o di acqua in contatto dei rispettivi territorj, non sarà ammessa a ricevere lo scarico delle bollette a cauzione in prova della legale consumazione del transito, secondo è prescritto dai rispettivi vigenti regolamenti, quando prima la spedizione non sia stata debitamente e regolamente presentata e dichiarata all'Ufficio doganale d'ingresso nello Stato a cui è diretto il transito, e da quest'Ufficio non ne sia stato riconosciuto ed attestato l'arrivo nello spazio di tempo assegnatovi; e la seguitane dichiarazione in corrispondenza della bolletta di transito.

na wyspach rzek Po i Ticino, w których to przypadkach takowe do urzędu celnego tego ostatniego oddane być powinny. W końcu wyjęty jest także ten przypadek, jeżeli ajenci obudwóch rządów przy schwytaniu udział mieli.

W przypadku takowego współdziałania, przychód z przekroczenia, podzielony będzie w równych częściach między obadwa rządy. Postępowanie odbywać się będzie w tem państwie, którego brzegi najbliższemi są miejsca, w którym przytrzymanie nastąpiło, i według ustaw obowiązujących w temże państwie, nie pozwalając ani przypuszczając żadnego zarzutu względem niepewnej przynależności do jednego lub drugiego państwa tegoż miejsca lub tej wyspy, na której przytrzymane zostały przedmioty przez agentów skarbowych obudwóch państw lub jednego z nich.

Artykuł 14.

Wszelki towar handlowy lub inny, przychodzący z zagranicy, i wieziony w przechodzie przez państwa sardyńskie do Lombardyi austryackiej, lub przeciwnie z Lombardyi do państw sardyńskich, nie otrzyma przy wychodzie przez granicę lądową lub wodną między obudwoma państwami wskazanego istniejącymi przepisami załatwienia bolety przekazującej (*bolletta a cauzione*), na dowód skutecznego prawnie przewozu; jeżeli ładunek pierwej nie był dostawiony należycie i według przepisu do celnego urzędu wchodowego tego państwa, do którego przewiezione być mają, i jeżeli od tegoż urzędu celnego przybycie towarów w czasie wyznaczonym uznane i potwierdzone nie zostało, tudzież jeżeli uczyniona deklaracya nie zgadza się z boletą przechodową.

auf den Inseln des Po und Ticin vollzogen werden, und wo die Uebergabe an das Zoll-Amt der letzteren zu erfolgen hat. Endlich ist gleicherweise der Fall ausgenommen, wenn die Agenten beider Regierungen zugleich bei der Ergreifung mitgewirkt haben.

In dem Falle dieses Zusammenwirkens wird der Ertrag aus der Uebertretung zu gleichen Theilen zwischen beiden Verwaltungen getheilt. Das Verfahren wird in dem Staate, dessen Ufer dem Anhaltsorte am nächsten ist, und nach den in diesem geltenden Gesetzen eingeleitet werden, ohne dass wegen der ungewissen Zuständigkeit der Stelle oder der Insel, auf welcher die Anhaltung der Gegenstände durch die Finanz-Agenten beider Regierungen oder auch nur einer derselben stattgefunden hat, zu dem einen oder anderen Staate irgend eine Einwendung gemacht oder zugelassen werden könnte.

Artikel 14.

Jede Handels- oder andere Waare, welche aus dem Auslande kommend in der Durchfuhr durch die sardinischen Staaten nach der österreichischen Lombardie, oder umgekehrt von der Lombardie in der Durchfuhr nach den sardinischen Staaten geht, wird bei dem Austritte über die Land- oder Wassergränze zwischen den beiderseitigen Gebieten die durch die, in Kraft befindlichen betreffenden Vorschriften vorgeseichnete Erledigung der Anweisungs-Bollete (bolletta a cauzione) zum Beweise der gesetzlich vollzogenen Durchfuhr nicht erhalten, wenn nicht früher die Frachtsendung gehörig und regelmässig bei dem Eintritts-Zollamte des Staates, nach welchem die Durchfuhr gerichtet ist, gestellt und erklärt, und von diesem Zollamte das Eintreffen in der vorgeseichneten Zeit anerkannt und bestätigt worden ist, und wenn nicht die erfolgte Erklärung in Uebereinstimmung mit der Durchfuhr-Bollette steht.

Articolo 15.

In conseguenza l' Ufficio Sardo o l' Ufficio Lombardo designato per l' uscita del transito, compiute che avrà le proprie ispezioni per accertare l' integrità della spedizione, qualora non vi trovi legale motivo d'altro procedimento a termini dei veglianti generali regolamenti, dovrà sulla bolletta apporre il Visto per la presentazione al vicino Ufficio dell' altrui Stato d'ingresso, notando il giorno e l' ora dell' invio e prefiggendovi all' arrivo il tempo misurato alla distanza da percorrersi.

Articolo 16.

L' Ufficio d' ingresso a cui deve presentarsi la bolletta di transito ne riceve la dichiarazione ed in base di essa e delle ispezioni sue proprie, a termini dei rispettivi regolamenti, ove non gli insorgano legali eccezioni appone il Visto alla bolletta che ritira ed emette il certificato d'arrivo conforme all' articolo 14 citando in esso il numero e la data del ricapito, o del registro nel quale sarà stato preso atto regolare della ricevuta dichiarazione.

Articolo 17.

I certificati d'arrivo saranno preparati in istampa, riempiti a mano nei vacui, muniti di legale impronto delle rispettive Dogane, stesi e firmati dal capo d'Ufficio e del Controllore o da chi ne fa le veci, e si comporranno di tre esemplari; l'uno di questi sarà rilasciato indilatatamente all' intestato nella bolletta di transito, e per esso al conduttore a loro giustificazione.

Artykuł 15.

W skutku tego, urząd celny sardyński lub austriacki, przeznaczony dla wychodu ładunku przechodowego, po ukończeniu własnej rewizyi, dla sprawdzenia całości ładunku, i jeżeli nie znajdzie powodu prawnego do innego postępowania, stosownie do przepisów powszechnie obowiązujących, dołoży na bolecie swoje „Widziano“, dla okazania w urzędzie sąsiednim drugiego państwa wchodowego, przyczem zanotuje dzień i godzinę ukończenia czynności swojej i do stawienia się w miejscu wyrazi czas odpowiedni odległości, przez którą ładunek przechodzić będzie.

Artykuł 16.

Urząd wchodowy, w którym boleta przechodowa okazaną być musi, przyjmie deklaracyę i wyrazi na podstawie tejże i własnej rewizyi, stosownie do przepisów istniejących, jeżeli nie zachodzą zarzuty na prawie oparte, swoje „widziano“ na bolecie, którą zachowa u siebie, i wyda certyfikat przybycia, odpowiedni art. 14, przy dołożeniu w nim liczby i daty potwierdzenia lub rejestru, w którym otrzymana deklaracya, należycie zapisaną zostanie.

Artykuł 17.

Certyfikaty przybycia, będą drukowane, wypełniać się będą w miejscach próżnych ręką i zaopatrzone zostaną stępem właściwym urzędu celnego odpowiedniego; wystawiać je i podpisywać będą przełożony urzędu i kontrolor lub ich zastępcy, a to w trzech egzemplarzach, z których jeden bezwzględnie wydany będzie osobie, wskazanej na bolecie przechodowej. a przez nią

Artikel 15.

In Folge dessen wird das sardinische oder österreichische Zollamt, welches für den Austritt der Durchfuhrsendung bestimmt ist, nachdem es die eigenen Besichtigungen, um die Integrität der Sendung sicher zu stellen, vollendet hat, und wenn es dabei keinen gesetzlichen Grund zu einem anderen Verfahren nach Massgabe der geltenden allgemeinen Vorschriften findet, auf der Bollete das „G e s e h e n“ zur Vorweisung bei dem benachbarten Amte des anderen Eintrittsstaates beizusetzen haben, wobei es den Tag und die Stunde der Abfertigung anzumerken, und für das Eintreffen die, der zu durchziehenden Entfernung entsprechend bemessene, Zeit beizusetzen haben wird.

Artikel 16.

Das Eintrittsamt, bei welchem die Durchfuhrbollete vorgewiesen werden muss, übernimmt die Erklärung, und setzt auf Grundlage derselben und seiner eigenen Besichtigung, nach Massgabe der betreffenden Vorschriften, wenn keine gesetzlichen Einwendungen sich herausstellen, das „G e s e h e n“ auf die Bollete, welche es einzieht, und verabfolgt das, dem 14. Artikel entsprechende Certificat des Eintreffens, indem es in demselben die Zahl und das Datum der Bestätigung oder des Registers, in welchem die erhaltene Erklärung gehörig eingetragen wird, ansetzt.

Artikel 17.

Die Certificate des Eintreffens werden vorgedruckt, in den leeren Stellen mit der Hand ausgefüllt, mit dem gesetzlichen Stämpel des betreffenden Zollamtes versehen, von dem Vorsteher des Amtes und dem Controlore oder deren Stellvertretern ausgefertigt und unterzeichnet und werden aus drei Exemplaren bestehen, deren eines unverzüglich dem in der

Il secondo si rimetterà a cura dell'Ufficio estensore insieme colla bolletta originaria entro il periodo, e non più tardi di tre giorni al vicino Ufficio dell'altro confine dal quale si fece l'invio del transito. Il terzo esemplare che formerà la matrice delle anzidette due bollette (certificati) sarà trattenuto dall'Ufficio estensore, dal quale in fine di ogni mese dovranno trasmettersi tutte le matrici scritte alle rispettive Amministrazioni provinciali di Dogana per i dovuti confronti coi ricapiti o registri delle dichiarazioni relative, e per conseguenti effetti di ratifica o di eccezione, che le dette autorità si scambieranno reciprocamente di mese in mese.

Articolo 18.

Mediante il certificato rilasciato alla parte come sopra la consumazione del transito si ha per giustificata a scioglimento delle prestate cauzioni. È quindi dietro il ricupero della bolletta di transito ed il ricevimento contemporaneo del secondo esemplare di certificato, che l'Ufficio dell'arrivo trasmette all'altro d'uscita, quest'ultimo, ne compie gli atti di scarico coll'emissione della finale bolletta di esito, del transito, e con quegli altri incumbenti cui sia tenuto in forza dei regolamenti generali verso gli altri Uffici mittenti.

Articolo 19.

Se per qualunque accidente la spedizione di transito non arrivi all'Ufficio assegnato per l'ingresso entro il tempo prefisso nella bolletta, il certificato non potrà accordarsi quando nello stesso termine non

przewodnikowi dla ich uwierzytelnienia. Drugi egzemplarz wraz z boletą oryginalną, przesłany będzie przez urząd, który go wystawił, najdalej w przeciągu dni trzech, do urzędu sąsiedniego drugiego państwa, który wydał asygnację przechodową. Trzeci egzemplarz, będący oryginałem dwóch wyżej rzeczonych boletów (certyfikatów), zatrzymanym zostanie w urzędzie wystawiającym, który, przy końcu każdego miesiąca, przesłać winien będzie wszystkie bolety oryginalne do właściwej administracji celnej prowincyi, w celu należytego porównania z potwierdzeniami lub rejestracjami odpowiednich deklaracyj, i dla udzielenia zatwierdzenia lub poczynienia zarzutów, które sobie rzeczono władze co miesiąc wzajemnie komunikować będą.

Artykuł 18.

Przez certyfikat, wystawiony stronie stosownie do powyższych przepisów, uważane będzie za udowodnione uskutecznienie przewozu dla wykupienia danego zabezpieczenia. Zatem po nadejściu bolety przechodowej i po równoczesnem otrzymaniu drugiego certyfikatu, przesłanego przez urząd wchodowy do urzędu wychodowego, tenże urząd zamknie akta dotyczące przesyłki, wystawiając boletę ostateczną na wychód towaru przechodowego, i dopełniając innych czynności, do których, w skutku powszechnych przepisów względem innych urzędów odsełających, jest obowiązany.

Artykuł 19.

Jeżeli skutkiem jakiegobądź przypadku, przesyłka przechodowa nie zostanie dostawioną do urzędu wchodowego w czasie przepisany w bolecie, certyfikat nie będzie mógł być wystawionym, jeżeli równocześnie

Durchfuhrbollete Bezogenen, und durch diesen dem Führer zu ihrer Beglaubigung ausgefolgt werden wird. Das zweite wird von Seite des ausstellenden Amtes, zusammen mit der Originalbollete innerhalb höchstens dreier Tage dem benachbarten Amte des anderen Gebietes, von welchem die Durchfuhranweisung erfolgte, übermittelt werden. Das dritte Exemplar, welches das Original der vorgenannten zwei Bolleten (Certificate) bildet, wird bei dem ausstellenden Amte zurückbehalten werden, von welchem am Schlusse jedes Monates alle Originalbolleten der betreffenden Zollverwaltung der Provinz zu der gehörigen Vergleichung mit den Bestätigungen oder Registern der betreffenden Erklärungen und zu der entsprechenden Vornahme der Genehmigung oder Beanständung eingesendet werden müssen, welche die genannten Behörden von Monat zu Monat sich gegenseitig mittheilen werden.

Artikel 18.

Mittelst des, laut Obigem der Partei ausgestellten Certificates, ist die Vollziehung der Durchfuhr zur Lösung der geleisteten Sicherstellung als erwiesen angesehen. Es wird demnach nach dem Einlangen der Durchfuhrbollete und dem gleichzeitigen Erhalten des zweiten Certificates, welches das Eintrittsamte dem Austrittsamte übersendet, dieses Letztere die Acten über die Sendung durch Ausstellung der Schlussbollete über den Austritt der Durchfuhrwaare und mit jenen anderen Vorkehrungen, zu welchen es in Folge der allgemeinen Vorschriften gegen die anderen absendenden Aemter verpflichtet ist, abschliessen.

Artikel 19.

Wenn durch was immer für einen Zufall die Durchfuhrsending bei dem zum Eintritte bestimmten Amte binnen der in der Bollete vorgeschriebenen Zeit nicht eintrifft, wird das Certificat nicht ertheilt werden können, wenn nicht gleichzeitig dem vorbenannten Amte das

venisse notificato all' Ufficio suddetto l' accaduto impedimento, e non ne fosse contemporaneamente giustificata la causa di forza maggiore con documento steso avanti Al' autorità locale od altro pubblico Ufficio.

Sarà egualmente ricasato il rilascio del certificato qualora dalla visita delle merci ne risultino divarj, tanto nella qualità che nella quantità, nel qual caso ne verrà accertato il fatto, e rilevate le differenze in processo verbale coll' intervento del proprietario, dell' intestato nella bolletta di transito o del conducente da emettersi in doppio esemplare uno dei quali verrà ceduto ad esso conducente, e l' altro spedito all' Ufficio prossimo che ha vidimato l' uscita del transito dello Stato di provenienza per gli opportuni provvedimenti per conto ed interesse del proprio Governo.

Articolo 20.

I Posti ossia Uffici di Dogana pei quali sarà lecito di effettuare i transiti sotto l' osservanza delle presenti disposizioni sono i seguenti:

dagli o per gli Stati Sardi:
 Intra
 Arona
 Castelletto
 S. Martino Ticino
 S. Martino Sicomario
 S. Pier d' Arena;
 dalla o per la Lombardia Austriaca:
 Laveno
 Angera
 Sesto Calende
 Ponte nuovo di Magenta
 Borgo Ticino
 Spessa.

urzędowi wyż rzezonemu, nie będzie uczynione doniesienie o zaszej przeszkodzie, a wydarzenie gwałtowne nie będzie udowodnione dokumentem, wystawionym przez władzę miejscową lub inną władzę publiczną.

Również nie będzie wystawiony certyfikat, jeżeli przy rewizyi towarów okaże się różnica co do gatunku lub ilości; w takim przypadku należy sprawdzić to wydarzenie, spisać istotę czynu, z przybraniem właściciela, tudzież tego, który jest wyrażony na bolecie jako odbierający towar lub przewoźnik jego, w dwóch egzemplarzach, z których jeden wręczony będzie przewoźnikowi, drugi zaś najbliższemu urzędowi, który potwierdził wychód przesyłki przechodowej z państwa, z którego przychodzi takowa, w celu poczynienia należnych kroków na rachunek i na rzecz własnego rządu.

Artykuł 20.

Stanowiska urzędów czyli urzędy celne, przez które wolno będzie przy zachowaniu przepisów niniejszych, przesyłać ładunki przechodowe, są następujące:

z państw lub do państw sardyńskich:
 Intra,
 Arona,
 Castelletto,
 S. Martino Ticino,
 S. Martino Sicomario,
 S. Pier d' Arena;
 z Lombardyi lub do Lombardyi austriac.:
 Laveno,
 Angera,
 Sesto Calende,
 Ponte nuovo di Magenta,
 Borgo Ticino,
 Spessa.

eingetretene Hinderniss angezeigt, und zugleich das gewaltsame Ereigniss mit einer von der Local- oder anderen öffentlichen Behörde aufgenommenen Urkunde erwiesen wird.

Die Ausfertigung des Certificates wird gleicherweise verweigert werden, wenn aus der Besichtigung der Waaren Unterschiede in der Qualität oder Quantität hervorkommen, in welchem Falle der Vorfall sichergestellt, und über die Differenzen der Thatbestand mit Dazwischenkunft des Eigenthümers, des in der Durchfuhrbollete bezeichneten Uebernehmers oder des Waarenführers in doppelten Exemplaren aufgenommen, und eines derselben dem Führer eingehändigt, das andere dem nächsten Amte, welches den Austritt der Durchfuhrsendung aus dem Staate, wo selbe herkömmt, bestätigte, zu den entsprechenden Vorkehrungen auf Rechnung und im Interesse der eigenen Regierung übersendet werden wird.

Artikel 20.

Die Amtsstellen oder Zollämter, über welche die Durchfuhrsendungen unter Beobachtung der gegenwärtigen Bestimmungen zu bewerkstelligen erlaubt seyn wird, sind folgende:
Aus oder nach den sardinischen Staaten:

Intra

Arona

Castelletto

S. Martino Ticino

S. Martino Sicomario

S. Pier d' Arena.

Aus oder nach der österreichischen Lombardie:

Laveno

Angera

Sesto Calende

Ponte nuovo di Magenta

Borgo Ticino

Spessa.

Articolo 21.

Qualora a termini dei vigenti generali regolamenti sia facultativo ad alcuno degli anzidetti Uffici di permettere che ivi le merci o derrate pervenute dall'estero vengano dichiarate di transito onde uscire direttamente per acqua a destinazione di qualunque degli Stati stranieri che non sia altro dei Governi contraenti, la bolletta di transito da emettersi dovrà essere di rigore assegnata a riportare il certificato d'arrivo e di scarico, ossia la reversale dall'ultimo Ufficio che si troverà all'estremo punto della frontiera coll'estero.

Articolo 22.

In mancanza di presentazione delle merci di transito all'Ufficio assegnato a certificare l'arrivo, od in mancanza del certificato per fatto di rifiuto alla concessione giustificata a termini delle presenti disposizioni, non sarà scaricata la bolletta di transito, nè potrà aver luogo il rilascio della finale bolletta d'esito di cui all'articolo 18; ed i contravventori incorreranno nelle pene comminate dai veglianti regolamenti in causa di non riportata reversale di scarico, ossia di non riportata bolletta di uscita del transito.

Articolo 23.

Saranno intieramente esenti da ogni tassa od altra esazione i certificati di cui all'articolo 17.

Articolo 24.

È riservata a Sua Altezza Reale l'Arciduca Duca di Modena ed a Sua Altezza Reale l'Infante di Spagna Duca di Parma

Artykuł 21.

Jeżeli w miarę istniejących przepisów powszechnych, jeden z wyż rzezonnych urzędów upoważniony jest, pozwolić, żeby u niego towary kupieckie lub inne, przybyłe z zagranicy, zadeklarowane zostały do przechodu, w tym celu, ażeby wprost wodą wystąpić do miejsca przeznaczenia, położonego w obcem państwie, nie będącem żadnem z państw kontraktujących, wówczas w bolecie wychodowej, wystawić się mającej, zawarowane będzie surowo, ażeby na powrót odesłany został certyfikat przybycia i wyładowania, lub wzajemne potwierdzenie ostatniego urzędu, znajdującego się na ostatecznym punkcie granicy w kierunku państwa obcego.

Artykuł 22.

Jeżeli towary przechodowe nie będą okazane w urzędzie, oznaczonym do potwierdzenia ich przybycia, lub gdy nie będzie wydanym certyfikat z powodów, które zaprzeczenia wydania certyfikatu usprawiedliwiają na mocy rozporządzeń niniejszych, wówczas boleta przechodowa nie będzie załatwioną, ani też nie będzie wydaną boleta ostateczna do wychodu, o której mowa w Art. 18, osoby zaś działające wbrew przepisom niniejszym, podpadną pod kary, wyznaczone przepisami powszechnymi na wypadek, jeżeli nie zostanie okazane potwierdzenie załatwienia bolety przechodowej lub bolety wychodowo-przechodowej.

Artykuł 23.

Certyfikaty, o których wspomina Art. 17, nie będą wolne od wszelkiej taksy lub opłaty.

Artykuł 24.

Jego Król. Wysokości Arcyksięciu-Księciu Modeny, tudzież Jego król. Wysokości Infantowi Hiszpańskiemu, Księciu Parmy,

Artikel 21.

Wenn nach Massgabe der bestehenden allgemeinen Vorschriften eines der vorgenannten Aemter berechtigt ist, zu erlauben, dass daselbst die aus dem Auslande eingetroffenen Kaufmanns und anderen Waaren, zur Durchfuhr erklärt werden, um directe zu Wasser nach einem Bestimmungsorte in irgend einem fremden Staate, welcher keiner der vertragschliessenden Staaten wäre, auszutreten, so wird in der auszustellenden Durchfuhrbollete strenge bedungen werden müssen, das Ankunfts- und Ausladungs-Certificat oder die Gegenbescheinigung des letzten Amtes, welches sich auf dem äussersten Punkte der Gränze gegen das Ausland befindet, rückzusenden.

Artikel 22.

Bei Unterlassung der Vorweisung der Durchfuhrwaaren bei dem zur Bestätigung des Eintreffens bezeichneten Amte oder in Ermanglung des Certificates aus dem Grunde einer, durch die gegenwärtigen Anordnungen gerechtfertigten Verweigerung desselben, wird die Durchfuhrbollete nicht erlediget werden, noch die Ausfolgung der Austrittsschlussbollete, von welcher im Artikel 18 die Rede ist, stattfinden können und die Zuwiderhandelnden werden in die, durch die bestehenden Vorschriften für den Fall der nicht beigebrachten Bescheinigung über die Erledigung der Durchfuhr-Bollete oder der nicht beigebrachten Durchfuhr-Austrittsbollete angedrohten Strafen verfallen.

Artikel 23.

Die Certificate, wovon der Artikel 17 handelt, sind von jeder Taxe oder anderen Zahlung gänzlich frei.

Artikel 24.

Seiner königlichen Hoheit dem Erzherzoge Herzoge von Modena und Seiner königlichen

la facoltà di accedere alla presente convenzione.

Articolo 25.

La presente Convenzione sarà ratificata nel termine di quattro settimane e più presto se sarà possibile, ed avrà la medesima durata che il trattato di commercio segnato a Vienna in data del 18 Ottobre p. p.

In fede del che i rispettivi Plenipotenziarj l'hanno munita della loro firma, e vi hanno apposto i loro sigilli; fatto a Torino il giorno ventidue del mese di Novembre dell'Anno 1851.

Apponyi m. p.

Cibrario m. p.

zostawiona jest wolność, przystąpić do traktatu niniejszego.

Artykuł 25.

Traktat niniejszy, ratyfikowany zostanie w przeciągu tygodni czterech, a nawet ile możliwości jeszcze wcześniej i trwać będzie tak długo, jak traktat handlowy, podpisany w Wiedniu 18. Października 1851.

W dowód czego, obadwaj pełnomocnicy traktat niniejszy podpisali i na nim pieczęcie swe wycisnęli. — Działo się w Turynie dnia 22. miesiąca Listopada 1851.

Apponyi m. p. **Cibrario** m. p.

My, powziąwszy wiadomość o artykułach niniejszej konwencyi, i pod ścisłą rozważę je wzięwszy, uchwalamy wszystkie i każdy z osobna, i zatwierdzamy takowe, a oraz przyrzekamy słowem Naszem cesarsko-królewskim, iż wszystkie szczegóły w nich zawarte, wiernie i ściśle wykonywać polecimy, ani tego nie dopuścimy, aby od nich pod jakim bądź względem ze strony Naszych podwładnych odstępowano.

W dowód czego, ratyfikację niniejszą podpisałimy własną ręką i takową, pieczęcią Naszą zaopatrzyć rozkazaliśmy.

Dan w Naszem cesarskiem mieście Wiedniu dnia szesnastego Lutego, roku tysiąc ośmset pięćdziesiątego drugiego, Panowania Naszego w roku czwartym.

Franciszek Józef.

Schwarzenberg m. p.

Z rozkazu Jego Cesarsko-Królewskiej
Apostolskiej Mości,

Ig. Kawaler Liehmann a Palmrode,

Konsyliarz nadworny i ministeryalny.

Hoheit dem Infanten von Spanien, Herzog von Parma, wird vorbehalten, dem gegenwärtigen Verträge beizutreten.

Artikel 25.

Der gegenwärtige Vertrag wird binnen 4 Wochen und wo möglich noch früher ratificirt werden und dieselbe Dauer haben, als der am letztverflossenen 18. October in Wien unterzeichnete Handelsvertrag.

Urkund dessen haben die beiderseitigen Bevollmächtigten denselben mit ihrer Unterschrift versehen und ihre Sigille beigedrückt; so geschehen zu Turin am 22. des Monates November des Jahres 1851.

Apponyi m. p.

Cibrario m. p.

Nos visis et perpensis conventionis hujus articulis illos omnes ratos gratosque habere hisce profiteamur ac declaramus, verbo Nostro Caesareo Regio spondentes, Nos ea omnia quae in illis continentur, fideliter executioni mandatueros, nec ut illis ulla ratione a Nostris contraveniatur permissuros esse. In quorum fidem praesentes ratihabitionis tabulas manu Nostra signavimus, sigilloque Nostro adpresso, muniri jussimus.

Dabantur in imperiali Urbe Nostra Vienna, die decima sexta mensis Februarii anno millesimo, octingentesimo quinquagesimo secundo, Regnorum Nostrorum quarto.

FRANCISCUS JOSEPHUS.

F. SCHWARZENBERG.

Ad mandatum Sacrae Caes. ac Reg. Apostolicae Majestatis proprium:

Ig. Eques Liehmann a Palmrode,

Consiliarius Aulicus et Ministerialis.

Rozporządzenie ministerstw finansów i handlu z dnia 12. Marca 1852, mocą którego podaje się do wiadomości niektóre nowo rozporządzone uwolnienia i uwzględnienia celne w obrocie z Sardynią.

W skutku traktatu handlu i żeglugi, zawartego z Sardynią na dniu 18. Października 1851 r., a ratyfikowanego przez Jego C. K. Mość, Najjaśniejszego Pana, w d. 22. Lutego 1852 roku, zaprowadzają się w obrocie z Sardynią, oprócz wyrażonych w austr. taryfie celnej, następujące jeszcze uwolnienia i uwzględnienia w przedmiocie cła:

1) Cło wchodowe od win prostych, przychodzących z Piemontu, zniżonem zostaje przy wchodzie przez którybądź z urzędów celnych, ustanowionych na granicy austriackiej, przytykającej do państw sardyńskich, za cetnar celny sporo co z 2-ch złotych reńskich na 1. złoty reńskich 10 kr.

2) Od opłaty cła austriackiego tak wchodowego jako też wychodowego, uwolnione będą w obrocie handlowym przez granicę austriacko-sardyńską:

Węgle drzewne, grube kamienie do ostrzenia kos i sierpów, tudzież: mąka do 20 funtów celnych, kasztany do 20 funtów celnych, świeże mięso do 8 funtów celnych, ser i świeże masło do 4 funtów celnych, ziemniaki do 200 funtów celnych.

Uwzględnienia szczególne, jakich doznają na mocy istniejących traktatów *propriarii misti*, pozostaną w swej mocy.

Przytem czyni się uwagę, iż postanowienie sub 1) zamieszczone, tycze się tak win z Piemontu wprowadzonych, jako też win, które z Parmy lub Modeny w przywozie, na granice właściwe królestwa Lombardzko-Weneckiego przyprowadzone zostaną, aż do połączenia celnego z temiż obudwoma państwami.

Baumgartner m. p.

71.

**Verordnung der Ministerien der Finanzen und des Handels
vom 12. März 1852,**

womit einige neu angeordnete Zollbefreiungen und Zollbegünstigungen im Verkehre mit Sardinien kundgemacht werden.

In Gemässheit des am 18. October 1851 mit Sardinien abgeschlossenen und am 22. Februar 1852 Allerhöchst ratificirten Handels- und Schiffahrtsvertrages haben in dem Verkehre mit dem Königreiche Sardinien, ausser den durch den österreichischen Zolltarif festgesetzten Zollbefreiungen und Zollbegünstigungen noch folgende einzutreten:

1. *Der Einfuhrzoll für gemeinen Wein von Piemont bei der Einfuhr über eines der Zollämter an der, an die sardinischen Staaten anstossenden österreichischen Gränze wird für den Zollcentner sporco von 2 fl. auf 1 fl. 10 kr. herabgesetzt.*

2. *Von dem österreichischen Ein- und Ausfuhrzolle sind im Verkehre über die österreichisch-sardinische Gränze ferner befreit:*

Holzkohle, grobe Wetzsteine für Sensen und Sicheln, ferner: Mehl bis 20 Zollpfund, Kastanien bis 20 Zollpfund, frisches Fleisch bis 8 Zollpfund, Käse und frische Butter bis 4 Zollpfund, Erdäpfel bis 200 Zollpfund.

Die hinsichtlich der Proprietarii misti durch die bestehenden Verträge bestimmten besonderen Begünstigungen bleiben aufrecht.

Es wird hiebei zur Nachachtung bemerkt, dass die sub 1 angeführte Bestimmung hinsichtlich der aus Piemont eingeführten, sowie auch auf die aus Parma und Modena in der Einfuhr an den betreffenden Gränzen des lombardisch-venetianischen Königreiches vorkommenden Weine bis zum Eintreten der bevorstehenden Zolleinigung mit diesen beiden Staaten Anwendung findet.

Baumgartner m. p.

